

Võru Lastefestival kasvas veelgi suuremaks

Juuli viimastel päevadel toimunud Võru Lastefestival kasvas mullusega võrreldes veelgi suuremaks, meelitas linna rohkem rahvast kui kunagi varem.

Festivali ajaks andis Võru linna Anti Allas võimu käest ning linna vallutasid lapsed ja lastega pered. Hinnanguliselt külastas teist aastat aset leidnud Eesti suurimat lastefestivali kahe päeva jooksul kokku 10 000–12 000 inimest.

Taas menukaks osutunud ettevõtmise taga oli suur, peamiselt vabatahtlikest koosnev toimkond – kokku sadakond inimest.

„Võru kogukonna poolt ühiselt korraldatav lastefestival on kahtlemata Võru aasta suurim üritus, mis toob linnatänavad rahvast täis. Siisulisele on festival kujunenud rahvusvaheliseks ürituseks, kuna külastajaid oli nii Lätist, Venemaalt, Soomest kui ka mujalt,” kinnitab linnavalitsuse avalike suhete spetsialist ja festivali korraldustoimkonna liige Marianne Mett.

Linn kui rõõmus sipelgapesa

Festival algas laupäeva hommikul linna ametiketi üleandmise ning võimsa ja lustaka avajooksuga, millel lisaks lastele osalesid ka mitmed muinasjututegelased. Järgnesid tegevused erinevates teemaparkides, kus jagus toimetamist igale maitsele ja sihtgrupile.

Nii elustati ajalooõpikutest tuntud Tamula muinasasula ja pandi püsti viikingite laager, linna rajati muinasjututehas ja müstiline filmimaja, avati miniloomaaed, fantaasiahoov, teatrihoov, võrukeelne õpihoov, seiklus- ja tehnikapargid ning pakuti palju muud põnevat.

Mustkunstnik Ummi *show* linnatänaval oli üks paljudest publikut paelunud etteastetest. Foto: Jaanus Tanilsoo

Tamula rannast sai vabaõhu-, spordi- ja liikumisharrastuste keskpunkt, kus toimus ka tasuta koguperekontsert Getter Jaani, Birgiti ja Kalle Sepa ning Peeter Saani juhatusel musitseerinud Kaitseväge orkestri osalusel.

Peale selle pakkus festival kohalikku kultuuri, rohkelt laada- ja

tänavamelu ning publikut paelunud esinemisi vabalaval.

Pühapäeva hommik algas rannas hommikuvõimlemise ja -joo-gaga, pannkoogipikniku ja maagi-liste seebimullide etendusega. Keskpäeval toimus rannapromenaadil eksklusiivne *moeshow*. Mõlemal päeval sõitis festivali alal ringi rong.

Külastajaid üllatas ürituse mastaapsus

Lastefestivali toimkond jäi festivaliga väga rahule, ka laekunud tagasiside on valdavalt positiivne. „Festival kulges rahulikus ja sõbralikus rütmis, linnas oli palju positiivsust ja toredaid hetki. Pered suutsid luua äärmiselt mõnusa ja rahuliku

atmosfääri,” vahendab Mett vahetuid muljeid. Kuna Võru Lastefestivali iseloomustab mitmekesisus ja suur valikuvõimalus, väljendasid külastajad korduvalt imestust ürituse mastaapsuse üle.

Kui eelmisel aastal oli ehk mõnes väiksemas teemapargis rahvast vähem, siis tänava jätkus huvilisi

igale poole. Heaks näiteks on eelmise aastaga võrreldes populaarsust kogunud võrukeelne õpihoov. „Kõik teemapargid olid väga populaarsed, aga kõige rohkem külastajaid käis läbi seiklus- ja atraktsioonide pargist, kus olid pidevalt järjekorrad,” täpsustas Mett. Ta lisas, et toimkonnal on juba mõtteid, kuidas järgmisel aastal järjekordade küsimus innovaatsiliselt lahendada.

Rida uuendusi

Uue sihtgrupina kaasati sel aastal festivalile noored ekstreemspordihuvilised, kes võistlesid 2017. aasta Eesti parima kommunaalrajatise tiitliga pärjatud betoonist *skatepargis*. Kohal oli ligi poolsada osalejat Võrust, Tartust, Viljandist, Põlvast, Rakverest, Tallinnast ja mujalt.

Pühapäeval pakkusid tehnikapargis uue tegevusena põnevust kaitseväge tehnikaga sõidud linnatänavatel. Uudne oli ka juba mainitud *moeshow*, kus pisikesed modellid tutvustasid lastele mõeldud moetrende.

Olgugi, et festivali soosis suurepärase ilm, võib ühe ilmast tingitud väikese tagasilöögi siiski välja tuua. „Selle, et Ranna rantšos, kes pidi tooma oma loomad miniloomaaeda, ütles viimasel hetkel ära. Eks see teistest Eestimaa ot-sast kohale sõitmine oleks olnud loomadele väga kurnav, aga meil on hea meel, et kohalikud ettevõtjad olid nõus kiirelt reageerima ja oma loomi lastele näitama,” ütles Mett.

Kuna festivali teemad ja tegevused pandi kokku Võrumaa laste endi ideedest ja lastel on neid mõistagi lõputult, sai festivali programm tõesti tihe. Lõpetuseks saab öelda, et festival tuleb kindlasti ka järgmisel aastal, traditsiooniliselt juuli viimasel nädalavahetusel.

Ulis Guth

^ Rannas toimunud kontserdi ajal olid kõik istekohad ja ka lava-esine liivaala hõivatud. Foto: Jaanus Tanilsoo

> Uudse ja armsa *moeshow* käigus tutvustasid pisikesed modellid lastele mõeldud moetrende. Foto: Diana Ruitlane-Rüütli

^ Võrukeelses õpihoovis Jänku-Johanna seltsis. Foto: Jaanus Tanilsoo

Võru rõõmude ja muredega käsikäes paremasse homsesse

Vanarahva tarkus ütleb, et rõõmud ja mured käivad ikka käsikäes. See tõdemus käib ka meie linnas toimuva kohta. Võru linna poolt erinevatele rahastajatele esitatud projektid on olnud edukamad kui kunagi varem ning seetõttu on praegu töös ligemale kolmkümmend linna kaasrahastust vajavat projekti.

Linn väärilb ilusat keskväljakut

Võru linna keskväljaku taastamisega seotud probleemid on pälvinud rohkesti avalikkuse tähelepanu. Kahtlemata on ehitustööd tekitanud ebameeldivusi eelkõige linnakodanikele, kes elavad või töötavad taastatava väljaku läheduses. Kindlasti on tõesed ka selles piirkonnas tegutsevate ettevõtjate väited, et äride käibed on vähenenud ning et nad on seoses ehitustöödega pidanud oma töö ümber korraldama. Õnneks oleme siiski saanud enamikuga ettevõtjatest ja linnakodanikest mõlemad pooli rahuldavale kokkuleppele. Siinkohal olgu teil, head linnakodanikud, rohkem usku ja optimismi selliste suurprojektide õnnestumisse. Suurimateks võitjateks on just nimelt linlased, kelle eluolu on seotud väljaku ümbrusega. Valminud väljak seisab muutumatuna järgmised sada aastat ja on kohaks, kus saavad kokku võrokeled lähemalt ning kaugemalt.

Koostöö kui linna edu alus

Võru linnavolikogu on oma uue koosseisuga pidanud 11 istungit. Äramärgimist väärilb volikogus valitsev koostöötahe. Kui linna eelarve võeti kaheksa kuud tagasi vastu kolme vastuhäälega, siis viimased volikogu istungid on kulgenud suures üksmeeles. Kõik volikogus esindatud poliitilised jõud on ilmselt mõistnud, et volikogu ei ole parteiline võitlustanner, vaid ühine koostöökoogu, kus arvestatakse kõigi ettepanekutega. Loodan, et selline erinevate jõudude koostoomimisest tekkiv sünergia annab uut hoogu linna arengule ja tagab linnakodanike huvide parima kaitse linnavõimu kõrgeimal tasandil.

Süda rõkkab rõõmust

Võru linna üks aasta suursündmusi, Võru Lastefestival, on just lõppenud ja oleme 17.–18. augustil tähistatava linna sünnipäeva ootuses. Tahan tänada lastefestivali korraldajaid eesotsas Kristi Valsiga festivali suurepärase läbi viimise eest! Täna sadakonda vabatahtlikku, kes andsid endast parima ürituse õnnestumiseks! Festivalist sai osa rohkem kui 10 000 inimest ja on pisut kahju, et meie rahvusringhäälingus see uudisekännist ei ületanud. Tean, et Võru Lastefestival on leidnud tee inimeste südamesse ja saab juba uuel aastal olema veelgi rohkem huvilisi kaasav sündmus linnaelus.

Kõik linnaelu puudutavad ettepanekud on teretulnud

Volikogus oleme kokku leppinud, et linna arengukavasse saab muudatusettepanekuid esitada 18. augustini.

Septembris vaadatakse esitatud ettepanekud linnavolikogu erinevate komisjonide poolt läbi ja esitatakse volikogule kinnitamiseks. Ootan linnaelanike aktiivset tagasisidet arengukavale, kõik linnaelu puudutavad ettepanekud on teretulnud!

Ilusat suve jätku ja toredat kodulinna sünnipäeva!

Ülo Tulik,
linnavolikogu esimees

ARENDUSTEGEVUS

Võru keskväljaku ehituse käigust, 3. osa

Võru keskväljaku ehitustööde käigus on kogu töömaal lõppenud väljakaevad ning liiv- ja kiltustikaluste ehitus. Samuti on põhimahus lõpetatud torustike ja kaablite paigaldustööd ning paigaldatud enamik tänav- ja platsivalgustite raudbetoonist vundamendikannusid.

Kuna väljakaevad ja tagasitõite teostamise vahele jäi paratamatult aega, siis tekkisid

olukorrad, kus lühikese ajaperioodi jooksul ei olnud juurdepääsud hoonetele ja kinnistutele tagatud. Ehitaja teavitustöö selle kohta oleks võinud olla parem. Palume vabandust võimalike ebamugavuste pärast!

Augusti alguses alustati Jüri (10 x 10 x 10 cm täringukivid) ja Seminari (5 x 5 x 5 cm täringukivid)

tänavatele sillutuskivi ladumisega ning metallist äärelistude paigaldamisega. Samas aegselt jätkati sillutuskivide paigaldamisega Seminari väljakul.

Jüri tänav on plaanitud liikluseks avada augusti lõpus.

Raiko Palm,
linnamajanduse osakonna juhataja

Linna mustkatte paigaldamine 2018

Võru linnavalitsus on tänavu läbi viinud riigihanke suuremahuliste mustkatte paigaldustööde teostamiseks linna eri piirkondades. Kui näiteks 2015. aastal teostati pindamistöid kokku 10 985 m², 2016. aastal 15 005 m² ja 2017. aastal umbes 27 700 m² ulatuses, siis sel aastal 23 920 m² ulatuses.

Mustkate paigaldati Luha, Turba, Heina, Kaare, Piiri, F. R. Kreutzwaldi, Vesikioja,

Veskijärve, Kuuse, Tamme, Kadaka, Kubja põik, Kalmuse ja Jalaka tänavatele.

Olemasoleva kõvakatte puhul kate puhastati, augud kattes täideti asfaltbetooniga, teostati kahekordne pindamine ning seejärel korrastati teepeenrad.

Olemasoleva kruuskatte puhul lisati tänavu kandekonstruktsiooni u 7 cm pak-sune kiht asfaldi freesipuru, mis profileeriti.

Seejärel teostati 2,5-kordne pindamine ning korrastati teepeenrad.

Ehitustöid teostas Roadwest OÜ ning tööde maksumuseks oli 179 251,80 eurot.

Raiko Palm,
linnamajanduse osakonna juhataja

MÕTISKLUS

Palju õnne sünnipäevaks, armas Võru linn!

Inimese elus pidi olema kaks tähtsat hetke. Esimene neist on siis, kui ta sünnib, ja teine siis, kui ta saab aru, milleks ta on sündinud.

Elule võib leida tähendust mitmel moel. Üks võimalus mõõdupuu seadmiseks on minu enda aistingud ja tunded: mis või kes paneb mind hästi tundma? Selline otsustamisalus on küllaltki pinnapealne, sest tunded on kiiresti muutuvad. See, mis ühel hetkel pakub põnevust ja rahulolu, võib järgmisel hetkel osutuda kulunuks ja pettumust valmistavaks. Enda mõtestamine teiste kaudu annab eneseleidmisele juba sügavama mõõtme: ma olen olemas oma perekonna jaoks, oma kogukonna jaoks, oma ümbruskonna ja isegi parema keskkonna jaoks. Ometi võib ennast unustav teiste

heaks elamine tekitada tunde, et olen ainult mutrike suures masinavärgis ning minu enda olemuslik väärtus taandub teistelt inimestelt tunnustuse otsimisele.

„Kõikide asjade mõõt on inimene“ on hea loosung, eriti, kui tuleb langetada moraalseid valikuid inimelu päästmiseks ja heaoluks ning vara päästmine on teisejärguline. Ometi ei ole see põhimõte kõike arvestav, sest vastamata jäävad sellised küsimused nagu missuguse inimese järgi millises olukorras tuleks kõike mõõta. Küllap on sellised filosoofilised mõttekäigud kummitanud mõndagi Võru linna juhti eriti siis, kui tuleb teha poliitilisi otsuseid, milles kõik ei saa olla võitjad.

Ehk tasub meil igaühel isiklikus elus ja üheskoos linnana astuda sammuke edasi ja

tunnistada, et kõikide asjade mõõt on Looja Jumal. Nii nagu tootja annab tootele kaasa kasutusjuhise, nii on Jumal iga inimese sündides talle ette näinud missiooni ja parima tee selle täitmiseks. See, et Jumal näeb iga inimest ainulaadse ja erakordsena, annab igaühele meist kordumatu väärtuse, mis ei sõltu olukordadest ega kaasinimeste pilkudest. Ütle mata põnev on avastada, mida huvitavat on Jumal meie eluteele varunud, kuigi see avastusteed ei pruugi olla kerge. Jumalal on käitumisjuhise ka kogu inimkonna jaoks – piibel, mille põhimõtted aitavad meid kogukonnana hästi toimida ja läbi saada.

Palju õnne sünnipäevaks, armas Võru linn! Olgu kõigi meie teekond siin päikese all

täendusriks! Linnajuhtidele soovin selget arusaamist oma missioonist ja Jumala juhtimist!

Hele Kulp,
Seitsmenda Päeva Adventistide Võru Koguduse pastor

VÕRU LINNA LEHT

Toimetuse ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil ulis.guth@voru.ee

Väljaandja:

Võru Linnavalitsus

Jüri tn 11, 65620 Võru

Toimetaja: Ullis Guth

Tel: 512 0787

Teostaja: OÜ Meedium

Ajalehe järgmine number ilmub 20. septembril.

KESKKONNAHOID

Võru linnakalmistule paigaldati jäätmemajad

Sel suvel paigaldati Võru linnakalmistule nägusad jäätmemajad. Projekti eesmärk on jäätmekogumiskohtade kaasajastamine, samuti kalmistujäätmete käitlemisel sorteerimisharjumuste juurutamine.

Kümnesse juba väljakujunenud prügiladustamise kohta rajati silutisalusel ning puidust suletud ustega jäätmemajad, mille ustel olvad infostendid juhatavad õigesti käituma. Igas jäätmemajas on eraldi koht haljastusjätmete sorteerimiseks (*big-bag* kott) ning konteiner küünalde, kunstmaterjalist pargade, klaas-, kile- ja plastmaterjalide jms loovutamiseks. Majakestest saab hakata laenutama ka kalmude korrastamiseks üldkasutatavaid tööriistu (reha, luud, labidas, ämber, kastekann).

Võru linnakalmistul loodi võimalused kalmistujäätmete sorteerimiseks – haljasjäätmel eraldi *big-bag* kottidesse ja muu praht eraldi konteineritesse – juba aastaid tagasi, kuid sorteerimisharjumused olid infostendide olemasolust olenemata visad tekkima. „Mõlemast mahutist võis leida nii haljastusjätmeid kui ka olmeprügi. Kuna *big-bagid* on pealt lahtised, tegid linnud ka heakorratöödele lisa. Konteineritesse toodi majapidamises tekkinud olmeprügi, mis mugavusest visati pealt lahti olevasse *big-bag* kotti. Jäätmekogumiskohtade väljanägemine jättis soovida,” meenutab haljastuse ja linnakujunduse spetsialist Anne Vahtla.

Palume jäätmed eelnevalt sorteerida!

Kuna haljastusjäätmel viiakse edasi kompostimisplatsile, ei tohiks biolagunevate jätmete seas olla võõriseid. „Nende eemaldamine on kellegi suur lisatöö. Prügikonteineritesse visatav haljastusjääde tekitab aga konteineri kiire täituvuse, mille lisatühjendusega kaasneb rahaline kulu,” selgitab Vahtla ning lisab: „Hauaplatsi hooldaja peaks leidma endale lähima jäätmemaja. Sügisel, kui lehtede koristusaeg on kõige

intensiivsem, paigaldatakse vanas kalmistu osas kindlasti ka lisa haljastusjätmete *big-bagid* kalmistukvartali teede ristumiskohtadesse.”

Projekt kogumaksumusega 27 891,60 eurot (sellist linna omaosalust on 15% ehk 4183,74 eurot) sai teoks tänu Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) toetusele. Töid teostas Kagukatus OÜ.

Ulis Guth

ARVAMUS

Anne Vahtla, haljastuse ja linnakujunduse spetsialist

Kalmistu on avalik ruum, kus heakord on väga tähtsal kohal. Lisaks on kalmistu suur ja liigirikas roheala, kus tekib palju haljastusjätmeid. Valmisolek jätmeteket vähendada, jätmeid kohapeal sorteerida, sõltub eelkõige sellest, mil viisil on hoolitsetud mugavuse ja informeerituse eest.

Loodame, et nägusad, vajaliku infoga varustatud jäätmekogumiskohad muudavad lähedaste kalme korras hoidvate inimeste väärtushinnangud ja käitumisharjumused teadlikumaks. Puhas, esteetiliste lahendustega keskkond kujundab üldist linnapilti, sh linna mainet. Mida rohkem on erinevaid kohti, kus inimesed saavad teha jätmeid sorteerida, seda loomulikult on seda teha. Meie sorteerimisharjumused kinnistuvad. Käitume keskkonnateadlikult ja kasutame üldkasutatavaid tööriistu heaperemehelikult!

KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS

ARENDUSTEGEVUS

Selgusid Võru esmatasandi tervisekeskuse arhitektuurse ideekonkursi võitjad

25. juulil toimunud linnavalitsuse istungil kinnitati Võru esmatasandi tervisekeskuse arhitektuurse ideekonkursi võitjad. Ideekonkursi võitis Kuu OÜ võistlustöö märgusõnaga „Rästik”, teise koha sai OÜ ROK-Projekt töö „Hüa tervüst“ ja kolmanda koha KMK Stúdio OÜ töö „Ekvilibrium”.

Konkursile, mille eesmärk oli Võru linnas Tartu tn 9, Tartu tn 7 ja Koreli park P1 kinnistutele rajatava esmatasandi tervisekeskuse hoone parima arhitektuurse lahenduse leidmine, laekus kümme ideekavandit ning parima väljaselgitamisel osalesid arhitektid, linnavalitsuse esindajad ja perearstide esindaja.

Eesti Arhitektide Liidu ja ideekonkursi žürii liikme Indrek Saarepera sõnul oli esikolmikus tegemist küllaltki erinevate töödega. „Olid esindatud nii ühe-, kahe- kui ka kolmekorruselise hoone. Samuti oli kõigil premeeritud töödel erinev arhitektuurne lähenemine ja stilistika. Žürii otsustas anda esikoha preemia tööle „Rästik” ning otsus oli konsensuslik,” kommenteeris Saarepera.

Võidutöös on tervisekeskus lahendatud ühekorrukselise hoonena, mis sobitub hästi ümberkaudsesse keskkonda. Žürii hinnangul on

Võidutöös on tervisekeskus lahendatud ümberkaudsesse keskkonda sobitava ühekorrukselise hoonena.

hoone plaanilahendus läbimõeldud ja ratsionaalne. Hoone ühekorrukseline maht võimaldab vältida nii treppe kui ka lifte ning nendele

kuluvat lisaruumi. Samuti on ühekordse hoone rajamisel võimalik kaaluda puidust kergeid kande- ja väliskonstruktsioone, mis ehituslikult on soodne ja samal ajal energiatõhus.

Linnapea Anti Allas rõhutas, et tegemist on vaid ideega, mille osas sisuline töö alles algab. „Ideelahendusele järgnevas projekteerimise faasis on oluline projekteerija maksimaalne koostöö hoone tulevaste kasutajatega, et nii teenuse pakkujad kui ka saajad tunneksid ennast seal mugavalt. Projekteerimise käigus võib esialgne lahendus küllalt oluliselt muutuda, sest alles selle töö käigus on võimalik kõigi kasutajate soovid ja vajadused ning hoonele esitatavad nõudmised detailideni läbi kaaluda ja hästi toimevaks tervikuks sulandada,” kommenteeris linnapea.

Konkursi võitnud ettevõtte Kuu OÜ on erinevatelt konkurssidelt saanud mitmeid auhinnalisi kohti, ettevõtte poolt on projekteeritud ka näiteks Eesti Kunstiakadeemia uus õppehoone.

Marianne Mett,
avalike suhete spetsialist

Danpower Eesti: Ehitustööd Võru linnas saavad suuresti valmis septembri lõpuks

Kaugküttevõrgu laiendamine Võru linnas on käesoleval suvel endaga kaasa toonud mitmeid ehitustöid ja nendest tulenevalt ka liikluspäringuid. Lisaks juunis alustatud projektidele jätkub kaugküttevõrgu laiendamine ka augustis, mil Räpina maanteel liidetakse võrguga uus Magaziini kauplus ning teised tänava äärde jäävad hooned. Mahukate töödega loodetakse valmis saada septembri lõpuks.

„Üks selle suve suuremaid projekte on Võru vallavalitsushoone kaugküttevõrguga liitmine, millega alustasime juba juunikuus. Peagi saavad tööd lõpetatud Vilja tänaval ning viimased tegevused toimuvad Tartu tänaval,” sõnas Danpower Eesti juhatuse liige Kairi Wolff, kes kinnitas, et teed ehituspiirkonnas taastatakse augustikuu jooksul.

Tamula Kodu suunal paigaldatud kaugküttestorustik.

Teise laiaulatusliku projektina töö Wolff välja Tamula Kodu uusaarenduse liitmise kaugküttevõrguga: „Ehitustööde ettevalmistused on Piiri, Lille ja Niidu tänaval toimunud juba kuu aega ning tegevust jagub septembri lõpuni.”

Uue objektina võetakse augustis töödele Võru Magaziini kaupluse ja teiste Räpina maantee äärde jäävate hoonete kaugküttevõrguga liitmisel. „Seoses ehitustöödega on liiklus piirkonnas häiritud, kuid enamusest toimub siiski tänavas servas ja läbipääsu ei takista. Loomulikult on ligipääs tagatud kõigile kohalikele elanikele,” sõnas Wolff, lisades, et võib juhtuda, et ristuvate torustike ehituseks tuleb tänav lühiajaliselt sulgeda. Sellekohast infot jagatakse juba operatiivselt.

Wolff kinnitas, et sõiduteelal plaanitakse töödega lõpetada septembri keskpaigaks, kuid viimaseid harutorustikke ehitatakse kaugküttevõrguga liitujate kinnistutel novembrini. „Pärast torutööde lõppu rekonstrueerib Võru linnavalitsus Räpina maantee,” täpsustas ta.

Palju liitujaid ning suurem efektiivsus

Kuna kaugküttevõrguga liitujaid on sel suvel mitmeid

ning liitumissoovi on avaldatud ka uueks aastaks, viib Danpower läbi uuendusi Võrusoo katlamajas. „Uute liitumiste tõttu vajame lisavõimsust ja seetõttu paigaldame katlamajja suitsugaaside kondensaatori. Uus seade võimaldab kasutada seni koos suitsugaasidega atmosfääri paisatud soojust ja suurendada seeläbi jaamade efektiivsust,” rääkis Wolff, kelle sõnul tegeleb ettevõtte juba ka edasiste uute liitujatega.

Käesoleval aastal investeeritakse kõikide tegevustega Võru soojavõrku kokku 1,5 miljonit eurot, millest 685 000 tuleb Keskkonnainvesteeringute Keskuselt, ülejäänud osa panustab Danpower Eesti. Kokku valmib 1610 meetrit uut kaugküttestorustikku. „Näeme, et Võru linn on arenev ja kõrge väärtusega elukeskkond, kuhu tahame anda oma panuse. Usume, et hea kaugküttesüsteemiga linn on igale elanikule atraktiivsem elupaik. Täiendavad investeeringud aitavad hoida kaugküttehinda stabiilsel tasemel ning pakkuda klientidele kvaliteetset ja töökindlat teenust,” kinnitas Danpower Eesti juhatuse liige Kairi Wolff.

Maire Udras,
Danpower Eesti AS müügi- ja kliendisuhete juht

PROBLEEM

Soojavarustusega seotud ehitustööd Kose ja Kubja teel viibisid ehitusfirma pankrotimenetluse tõttu

Nii sel kui ka varasematel aastatel on Danpower Eesti AS viinud Võru linnas läbi ulatuslikke ehitustöid, et tagada Võru linna elanikele senisest veelgi tõhusam soojavarustus. Projekte teostatakse Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetuse abil, mis näeb ette, et ehitustööde läbiviimiseks tuleb korraldada riigihange, mille võidab soodsaim pakkumine. Möödunud aastal võitis Kuperjanovi ja Laane ehitusprojekti hanke KVL Tehnika OÜ, mis tänaseks on aga pankrotistunud. Sellest tulenevalt on ehitustööd eelnimetatud piirkonnas ehk Jüri ja Kreutzwaldi tänaval ning Kubja ja Kose teel võtnud aega oodatust kordades kauem.

„Mured ehitajaga algasid juba möödunud suvel, mil ehitusettevõtte KVL Tehnika OÜ ei suutnud kokkulepitud ajal töödega alustada. Probleemid kulmineerusid sellega, et talveks ei leidnud ettevõtte alltöövõtjaid ning kuigi Kuperjanovi pataljoni ja Laane võrgupiirkond suudeti ühendada Võru kesklinna kaugküttevõrguga, ei suudetud kõiki vajalikke töid lõpuni viia. Nii Võru linnavalitsus kui ka Danpower piüsid KVL Tehnikat omalt poolt toetada nii alltöövõtjate leidmisega, materjalide tarnete kiirendamisega kui ka objekti- ja projekti juhtimisega, kuid kahjuks sellest ei

piisanud ning käesoleva aasta esimene pool kulus KVL Tehnika OÜ pankrotimenetlusele,” selgitas Danpower Eesti AS tehnikajuht Juhan Aguraiuja.

Ametlikult likvideeriti soojusvarustuse ehitustööde hanke võitnud ettevõtte KVL Tehnika OÜ alles selle suve alguses. „Uue ehitushankega sai alustada alles pärast ametlikku pankroti väljakuulutamist ning seda me ka tegime,” selgitas Juhan Aguraiuja, kelle sõnul on uueks peatöövõtjaks TREV-2 Grupp AS, kes alustas töödega augusti teisel nädalal.

„Alustame äärekivide korrastamise ning asfalteerimistööde ettevalmistustega. Seejärel likvideerime vajakajäämised tehtud töös ning paigaldame kivikatte tänavatele, kus see puudus. Viimase sammuna asfalteerime töös olevad teelõigud ning taastame rohealad,” kirjeldas planeeritavat tööd TREV-2 Grupp AS-i projektijuht Juho Laomets.

Nii TREV-2 Grupi kui ka Danpoweri huvides on taastada kõnniteed Kose ja Kubja teel võimalikult kiiresti. „Tänavad olid liiga kaua üleskaevatud ja liiklus oli häiritud,

Avakoosolek uue ehitajaga Kubja teel.

sest liiklema pidi kehva katendiga tänavatel või kasutama ümbersõite – mõistame täielikult, et see on tekitanud linlastes pahameelt,” tõdes Aguraiuja, kelle sõnul on Danpower Eesti AS pärast KVL Tehnika OÜ-ga seotud juhtumit uuendanud ehituslepinguid. „Eelmisel aastal valmisid tõrgeteta uued torustikud neljal objektil, sel aastal on töös veel kolm trassiehitust ning üks seadmete ehitus Võru katlamajas. Selle aasta töödega oleme graafikus ning töökultuur on korrektne,” kinnitas Danpoweri esindaja.

Maire Udras,
Danpower Eesti AS müügi- ja kliendisuhete juht

LINNAVALITSUSE JA LINNAVOLIKOGU TEATED

Võru linnavalitsuse istungitel

Kinnistu koormamine kasutusvaldusega

Anti nõusolek kinnistule Olevi tänav T2 kasutusvalduse seadmiseks Võru Tarbijate Ühistu kasuks. Määrati kasutusvalduse ala ning tingimused. Kasutusvalduse ala pindala on 2875 m². Ala kasutatakse avaliku parkla rajamiseks ja haldamiseks, kasutusvaldus seati tähtajaga 20 aastat.

Ürituste kooskõlastamine ja maa-alade sulgemine

Mittetulundusühingule Võrumaa Spordiliit anti nõusolek avaliku ürituse „Georg Otsa mälestusvõistlused pikamaa-ujumises” raames stardi- ja finišiala ning võistluskeskuse rajamiseks ja puhkeala sulgemiseks 11. augustil kell 9–17 (võistluse start kell 14) Tamula rannas.

Mittetulundusühingule Rulakool anti nõusolek avalike ürituste „Rulakooli suvepäevad” ja „Võru rulamängud” raames treeningute ja võistluste korraldamiseks ning puhkeala sulgemiseks Võru linna skatepargis:

14. augustil kell 18–21, 15. augustil kell 10–12.30 ja kell 18–21, 16. augustil kell 10–12.30 ja kell 18–21, 17. augustil kell 12–16 ning 18. augustil kell 12–24.

Füüsilisest isikust ettevõtjale Sirle Sillastele anti nõusolek avaliku ürituse „Võru laat” korraldamiseks 31. augustil kell 9–16. Vabaduse väljak on liikluseks suletud 31. augustil kell 7–17.

Mittetulundusühingule G.M.Racing Spordiklubi anti nõusolek autoralli Eesti ja Läti meistrivõistluste etapi „16. Lõuna-Eesti ralli” raames avaliku ürituse korraldamiseks ning pargi, tänavate, parklate ja väljaku sulgemiseks 24. augustil kell 16–23 ja 25. augustil kell 7–23 Võru linnas. Kesklinna park on ralli avatseremooniaks suletud 24. augustil kell 16–23 ja lõputseremooniaks 25. augustil kell 17.30–23; tänavad ja parklad (Paju tn, Jüri tn, Räpina mnt, Petseri tn, Kooli tee, Võru Spordikeskuse ja Nooruse kaubanduskeskuse juures asuvad parklad) suletakse kiiruskatseteks 24. augustil kell 18.30–23; Vabaduse väljak on võistlusautode kinniseks pargiks suletud 25. augustil kell 7–23.

Mittetulundusühingule ühing Võru Naisteklubi anti nõusolek avaliku ürituse „Koolialguse pannkoogipidu” läbiviimiseks 3. septembril kell 13–16 Võru Kesklinna pargis. Üritus on mõeldud lastele, kes käivad koolis või alles alustavad kooliteed. Tegu on traditsioonilise heatahtlusega, kus osalevad erinevad mittetulundusühingud ja klubid. Kõigile lastele valmistatakse tasuta pannkooke ning tegutseda saab mitmetes tegevusnurkades (rataste vigursõit, meisterdamine, joonistamine, patside punumine, näomaalingud jms). Iga-aastase koostööpartnerina on kohal ka Maanteeamet.

Otto Segeberg osäühingule anti nõusolek avalike ürituste sarja „Suveõhtud rannabangalos” korraldamiseks 13.07–01.09.2018 igal reedel kell 19–02 Võru linnas Tamula supelranna bangalo terrassil.

Mittetulundusühingule Tenniseklubi VSOP anti nõusolek avaliku ürituse „Võru linna sünnipäeva ööturniir segapaarismängus 2018” korraldamiseks 19. augustil kella 19-st kuni 20. augustil kella 03-ni Võru linnas Vee tn 4a asuval tennisväljakul.

Projektis osalemine

Otsustati osaleda partnerina rahvusvahelises turundusprojektis „Kogukondade tugevdamine ja turismi edendamine National Geographic kollaste akendega”. Projekti kestvus on kuni 36 kuud, kogumaksumus on kuni 146 000 eurot ning Võru linna omaosalus kokku kuni 6000 eurot.

Aadresside ja sihtotstarvete määramine

Määrati aadressid ja sihtotstarbed moodustatavatele maaüksustele: Vilja tänav T3, Räpina maantee T3, F. R. Kreutzwaldi tänav T4 ja Kevade tänav T3 (kõik 100% transpordimaa).

Toetuse andmine

Sihtasutusele Võru Kannel anti toetust 900 eurot kontsertreisi kulude katteks sõpruslinna Suwalkisse.

Riigihanke korraldamine

Otsustati korraldada riigihange „Jüri ja Luha tänava ringristmiku rajamine”.

Äriruumi üürilepingu pikendamine

Pikendati Võru Linnavalitsuse ja MTÜ Võrumaa Lasterikaste Perede Ühing vahel sõlmitud Jüri tn 54 ruumide üürilepingut tähtajaga kuni 1. juuli 2019.

Enampakkumise tulemuste kinnitamine

Kivimurru 3 kinnistu (20% ärimaa, 80% tootmistmaad, pindala 6710 m²) võõrandamise elektroonilise oksjoni enampakkumise võitjaks kinnitati pakkumus maksumusega 40 000 eurot.

Isikliku kasutusõiguse seadmine

Anti nõusolek isikliku kasutusõiguse seadmiseks Danpower Eesti AS-i kasuks kinnistule Vilja tänaval, määrati isikliku kasutusõiguse ala ja tingimused.

Ehituslubade väljastamine

Väljastati ehitusload ärihoone püstitamiseks asukohaga Räpina mnt 18a, puukuuri laiendamiseks asukohaga Kallavipoja tn 3, katlamaja laiendamiseks asukohaga Põllu tn 11, kaugküttetorustiku ehitamiseks asukohtadega Vilja tänav, Vilja tn 14a ja Vilja tn 14c, üksikelamu püstitamiseks asukohaga Tööstuse tn 16 ning üksikelamu püstitamiseks asukohaga Raudtee tn 16.

Kasutuslubade väljastamine

Väljastati kasutusload laiendatud üksikelamule asukohaga Heina tn 3a, kaubandushoonele asukohaga Räpina mnt 15, ümberehitatud laohoonele asukohaga Pikk tn 20c ning autoremonditöökojale asukohaga F. R. Kreutzwaldi tn 111a.

Projekteerimistingimuste kinnitamine

Kinnitati projekteerimistingimused Tulika tn 1 kinnistule üksikelamu püstitamiseks.

Korralduse „Õppetasu kehtestamine huvikoolides” muutmine

Hoolekogu ettepanekul kehtestati Võru Muusikakoolis uued õppetasud.

Muusikakooli tasemeõppes tõusevad õppetasud 1 euro võrra ning õpilastele, kes õpivad veel täiendavat pilli, 2 eurot. Tasemeõppesse on lisandunud vabaõpe (õpilastele, kes soovivad täiendavat pilli õppida pärast tasemeõppe mõne eriala lõpetamist, lõputunnistust ei väljastata) ning orkestri- ja ansambliõpe (muusikakooli lõpetanud noortele, kes soovivad osaleda orkestri või ansambli töös koos muusikakoolis õppivate noortega). Huviõppe õppetasud ei

Projektis osalemine

Otsustati lubada Võru linnavalitsusel osaleda Euroopa Regionaalarengu Fondi meetme 2.4. „Kättesaadavate ja kvaliteetsete tervishoiuteenuste tagamine tööhõives püsimise ja hõivesse naasmise suurendamiseks” tegevuses 2.4.2 „Investeeringute toetamine esmatasandi tervisekeskuste infrastruktuuri tõmbekeskustes, tagades kättesaadavad ja mitmekülgsed esmatasandi teenused” projektiga „Võru esmatasandi tervisekeskus”.

tõuse. Pilliga eelkooli õppetasu tõuseb 2 euro võrra, rühmaeelkooli õppetasu ei muutu.

Munitsipaalkoolide õpilaste koolilõuna maksumuse kehtestamine

Kehtestati munitsipaalkoolide koolilõuna uued maksumused. Alates 1. septembrist 2018 on koolilõuna maksumuseks 1,18 eurot ning Võru Järve Koolis hommikusöögi hinnaks 0,89 eurot ja õhtusöögi hinnaks 1,18 eurot.

1. jaanuarist 2019 hakkab koolilõuna maksumus olema 1,30 eurot ning Võru Järve Koolis hommikusöögi hind 0,96 eurot ja õhtusöögi hind 1,30 eurot.

Loa andmine linnavara võõrandamiseks

Võru Muusikakoolile anti luba võõrandada linnavara, ka-binetklaver Estonia 4754 läbi enampakkumise.

Reservfondi kasutamine

Võru Lasteaia Sõleke tasandusrühma avamise projekti omaosaluse finantseerimiseks suunati reservfondist kokku 14 092 eurot.

Detailplaneeringute kehtestamine

Kehtestati „Toome tn 1 kinnistu ja lähiala detailplaneering”. Planeeringuala suurusega u 0,4 ha asub Nõõrimaa asumis ning piirneb Vilja ja Toome tänavatega. Kinnistu on hoonestamata.

Planeeringuga on ette nähtud Toome tn 1 kinnistu ja sellega piirneva jätkuvalt riigi omandis oleva maa baasil moodustada üks ärimaa ja üks elamumaa sihtotstarbega krunt. Ärimaa krundile on määratud ehitusõigus ärihoone rajamiseks suurima lubatud ehitisealune pinnaga 1000 m² ja kõrgusega kuni 10 m. Elamumaa krundile on lubatud rajada kaks hoonet suurima lubatud ehitisealune pinnaga 300 m² ja kõrgusega kuni 8 m.

Kehtestati „Männiku tn 39 kinnistu ja lähiala detailplaneering”.

Planeeringuala suurusega u 0,6 ha asub Kubja asumis ning piirneb Männiku tänavaga ja Männiku tn 43a kinnistuga. Kinnistul paikneb halvas seisukorras olev majutushoone.

Planeeringuga on määratud Männiku tn 39 krundile ehitusõigus kuni kolme hoone rajamiseks. Suurim lubatud ehitisealune pind on 600 m², hoonete maksimaalne kõrgus 9 m. Alale on planeeritud juurdepääsud ja parkimisalad ning maa-ala lõkkeaseme, telkimisala ja autokämpingute puhkeala rajamiseks. Olemasolev kõrghaljastus tuleb säilitada vähemalt 70% ulatuses.

Võru linnavolikogu istung 18. juulil

Linnavolikogu otsuse muutmine

Otsustati muuta Võru Linnavolikogu 8. juuni 2016 otsust nr 33 „Kohustuste võtmine”, mis puudutas toetuse andmist MTÜ-le FC Helios Võru kunstmurukattega

jalgpallistaadioni ehitamiseks. Esialgne otsus nägi ette toetuse 150 000 eurot perioodiks 2016–2020. Toetussummat suurendati 10 000 euro võrra seoses ehituse käigus ilmnenud täiendava investeerimisvajadusega.

TASUB TEADA

Teade arengukava ettepanekute tegemise kohta

Võru linnavalitsus ootab kirjalikke ettepanekuid Võru linna arengukava 2017–2035 muutmiseks hiljemalt 18. augustiks 2018 e-posti aadressil info@voru.ee või Jüri 11, Võru. http://www.voru.ee/et/menetluses-olevad-eelnoud

Tiina Hallimäe, arendusnõunik

INSPIRATSIOONISEMINAR

MTÜ EESTVEDAJAD ON OODATUD KOOLITUSELE

4. SEPTEMBRIL KELL 12–19 SUURE MUNA KOHVIKUSSE HAANJAS

Registreeru hiljemalt 21. augustiks: <http://bit.ly/inspiratsiooniseminar>

Loe rohkem Võrumaa Arenduskeskuse kodulehelt: vorumaa.ee

Võru Linnavalitsus võtab teenistusse ajutiselt äraoleva teenistuja asendamise ajaks

LASTEKAITSESPETSIALISTI

Teenistusülesanneteks on:

- Võru linna laste hoolekande korraldamine;
- abivajajate (alaealiste ning nende vanemate ja eestkostjate) nõustamine;
- juhtumipõhise töö kavandamine ja korraldamine peredega, võrgustikutöö;
- vanemliku hooldisuseta alaealiste elu korraldamine;
- koostöö tervishoiu-, haridus- ja hoolekandeadustustega.

Kandidaadile esitatavad nõudmised:

- bakalaureuse haridustase sotsiaaltöö alal;
- eesti keele oskus kõrgtasemel, vähemalt ühe võõrkeele valdamine kesktasemel ametialase sõnavara valdamisega;
- väga hea arvutikasutamise oskus (kasuks tuleb sotsiaalteenuste ja toetuste andmeregistri (STAR) kasutamisoskus);
- väga hea suhtlemisoskus, tasakaalukus;
- väga hea pingetaluvus, otsustus- ja vastutusvõime;
- eetilisus, tolerantsus ja usaldusväärsus;
- algatusvõime ja loovus;
- B-kategooria autojuhi load.

Lisainfo: Avaldus, CV, motivatsioonikiri ja haridust tõendava dokumendi koopia saata 21. augustiks 2018 aadressil Võru Linnavalitsus, Jüri 11, 65620 Võru või e-kirja teel info@voru.ee, märgusõna „Lastekaitse spetsialist”.

Asukoht:	Võru Linnavalitsus
Teenistusse asumise aeg:	24.09.2018
Teenistuskoha tüüp:	ametnik
Kontaktisik:	Eve Ilisson
Kontakttelefon:	785 0921 või 5307 6521
Veebileht:	www.voru.ee

OLULINE TEADA

Muudatustest rahvastikuregistris

01.01.2019 jõustub uus rahvastikuregistri seadus, mille § 110 kohaselt kaotavad kehtivuse kõik kodanike Võru linna täpsusega aadressid, mis tähendab, et puudub tänava nimi, maja ja korteri number. See tähendab, et pärast seda Teie elukoha andmeid rahvastikuregistris enam pole.

Elukoha andmete kehtivuse lõppemine rahvastikuregistris toob inimesele kaasa ebameeldivusi, kuna enam ei saa taotleda toetusi ega kasutada riigi ja linna poolt pakutavaid teenuseid (näiteks lasteaiakoht, elukohast sõltuvad toetused, juhiloa pikendamine jms), samuti ei saa osaleda valimistel. Seetõttu on väga oluline, et linnakodanikud, kellel puudub rahvastikuregistris konkreetne aadress, enne uue aasta saabumist oma aadressandmed korrastaksid.

Kuidas toimida?

Palun esitage aegsasti linnavalitsusele praeguse elukoha andmed aadressi täpsusega, et ka järgmisel aastal oleks Teil võimalik kasutada mitmesuguseid omavalitsuse või riigi teenuseid.

Elukohaandmeid saate uuendada, kui esitate linnavalitsusele elukohateate:

- riigiportaalis eesti.ee;
- digiallkirjastatuna e-posti teel;
- linnavalitsuses kohapeal;
- postiga, lisades koopia isikut tõendava dokumendi leheküljest, millel on teie isikuandmed.

Kui Teil ei ole täpseid elukohaandmeid võimalik esitada (nt pole üürilepingut ja omanik ei anna registreerimiseks nõusolekut), palun pöörduge linnavalitsuse poole, kes saab Teid aidata.

Esitades täpsed elukohaandmed aegsasti, saate ka uuel aastal soovitud teenuseid ega jää neist ilma ja annate oma panuse Eesti rahvastikuregistri andmete õigsusesse.

Enamik Eesti elanikke on oma õiged elukohaandmed esitanud, tehke seda Teiegi!

Sirje Randver, registripidaja

TASUB TEADA

Vanemlusprogramm „Imelised aastad” alustab tänavu suve lõpus taas

19. juunil oli Võru Lasteaias Päkapikk pidulik õhtupoolik, sest 11 lapsevanemat said kätte tunnistuse, mis tõendas neli kuud kestnud vanemlusprogrammi „Imelised aastad” läbimise. Vanemad osalesid koolitusel üks kord nädalas, esmaspäeviti kell 18-20. Koolituskohaks oli lasteade Päkapikk, kus õppetundide ajaks oli tagatud perede lastele lapsehoiuteenus.

Täname grupijuhte-koolitajaid Kadri Kõivu ja Tea Ausinit ning lapsehoidjaid Merike Kaverit ja Anita Punamäed suurepärase meeskonnatöö eest!

Vanemlusprogrammis osalenud vanematest sai nelja kuu jooksul

sõpruskond, kes heal meelel suhtlevad ka pärast koolituse lõppu. Lõpuürituse tordilauas vahetati koolitusel saadud kogemusi ja muljeid. Lõpetajate suust kõlas mõte, et selline koolitus kuluks marjaks ära igale lapsevanemale. Tõdeti, et lapsevanemana on saadud juurde konfliktide lahendamise ja stressi ning probleemidega toimetuleku oskust. On tore tõdeda, et kevades grupis lõpetanud lapsevanemad suhtlevad ka peale koolituse lõppu aktiivselt edasi.

Võru linnavalitsus osales avalikul konkursil ning taotles Tervise Arengu Instituudist toetust kahe grupi vanemlusprogrammi õppe

korraldamiseks. Taotlusele saadi positiivne vastus. Uus põhiõppegrupp alustab juba augustikuu lõpus ja kahe eelnevalt toimunud põhigrupi baasil jätkukoolitus toimub 2019. aasta kevadel.

Kahjuks on vanemlusprogrammis osalevate lapsevanemate arv piiratud. Ettepaneku lapsevanematele oma vanemlike oskuste arendamiseks ja koolitusel osalemiseks teevad Võru linnavalitsuse lastekaitsetöötajad koostöös Kagu-Eesti Rajaleidja keskuse spetsialistidega.

*Eve Ilisson,
sotsiaaltöösakonna
juhataja*

Koolituse lõpetanud vanemaid tervitab Võru abilinnapea Sixten Sild.

Andekas laps – kuidas märgata ja mida temaga teha

1. septembril alustab Võru Kreutzwaldi Kool neljandat õppeaastat. Uus kool on moodustatud kahe heade õpitraditsioonidega kooli – Võru Kreutzwaldi Gümnaasiumi põhikooliosa ja Võru I Põhikooli põhjal, kuid uus olukord ajendab meid otsima uusi viise ja võimalusi õpilaste õpihuvi ja motivatsiooni suurendamiseks, ande avastamiseks ja arendamiseks. Koolis õppis 2017/2018 õppeaastal 665 põhikooliõpilast, kes kõik peavad leidma teeotsa, kuidas suurena elus hästi hakkama saada.

Riiklik õppekava näeb ette, et iga õpilase võimed, anded ja isikupära peab olema märgatud, iga laps peab saama võimetele vastava hariduse. Kahjuks peame igapäevatöös osaledes tõdeda, et õpetajate peatähelepanu tõmbavad endale eelkõige õpilased, kelle erivajaduseks on õpiraskused, tervisehäired, käitumis- ja tundeeluhäired. Sellist liiki õpilaste arv on koolis suur – meie kooli õpilastest umbes kolmandik. Nende heaks on moodustatud tugivõrgustik: töötavad tugispetsialistid, on loodud väikeklassid ja korraldatud üks ühele õpe. Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus sätestab haridusliku

erivajadusena ka andekuse. Erivajadus on ka see, kui õpilasel on silmapaistvad eeldused ja võimed mingis või mitmes õppeaines või loominguuline mõtlemine, liidri- võimed, psühhomotoorset võimed vms.

Selleks, et teada saada, kui palju märkavad õpetajad neid õpilasi, kellel on head eeldused ühes või teises valdkonnas, viisime möödunud õppeaastal läbi küsitluse. Selgus, et andekust osati märgata samuti umbes kolmandikul õpilastest.

Kui vaadata kooli HEV (hariduslike erivajadustega) õpilaste kahte rühma, siis selgub, et ühtekokku on märgatud umbes kahte kolmandikku õpilastest. Kuhu aga on jäänud n-ö kolmas kolmandik õpilastest, keda pole mainitud skaala üheski otsas? Ka nendel kõigil on oma tugevused. Kuidas need üles leida ja kuidas siis edasi toimida?

Selle probleemi lahendamiseks kirjutasime projekti „Võimaluste loomine andekatele õpilastele” ja saime rahastuse Euroopa Liidu Sotsiaalfondi programmist „Õpetajate ja koolijuhtide professionaalse arengu toetamine; Pädevad ja motiveeritud õpetajad ning haridusasutuste juhid”.

„Selle toetuse andmise eesmärk on toetada koolimeeskondade koostööd ja ühist õppimist, et anda kaasa ühise õppimise kultuuri saamisele osaks haridusasutuste organisatsioonikultuurist, kaasava hariduse põhimõtete rakendumisele ja kohalike kogukondade teadlikkuse suurendamisele haridusvaldkonna suundumustest ja valikutest,” on kirjas projekti statuudiv.

Nimetatud rahastuse kaudu saime koolimeeskonnale kutsuda esinema Eesti Rakenduspsühholoogia Keskuse psühholoogi ja koolitaja Kätlin Konstabeli, kes jagas meile teadmisi käesoleva kirjutise pealkirjasa nimetatud teemal: andekas laps – kuidas märgata ja mida temaga teha. On oluline, et kõikide õpilaste eripära oleks arvestatud. Anded võivad mõnikord olla peidetud. Kui neid ei märgata, võib tekkida tüdimus ja vastuhakk, sest on igav istuda klassiruumis, kus ei saa tegeleda teemadega, mis vastaksid sinu arengutasele. Õpiraskuste põhjustajaks võibki sageli olla hoopis märkamata jäänud andekus. Teadvustame, et iga õpilane on isikupärane ja isikupära peab olema see, millele õpetamisel toetutakse. Luues võimekatele õpilastele õppekava, kus

pole liigselt rutiinset kordamist, ja asendades selle aineosaga, mis neid intellektuaalselt motiveerib, saame vältida olukorda, kus andekate areng ei vasta nende võimekusele.

Kogemuste vahetamiseks ja kinnitamiseks oleme tutvunud ka teiste koolide parima praktikaga – külastasime Pärnu Kuninga tänava kooli ja Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi.

Projekti abil asusime pikale teekonnale tööks andekate õpilastega. Oleme praegu alles üsna alguses. Peame kujundama süsteemi, ot-simaks viise ja võimalusi õpilaste õpihuvi ja -motivatsiooni suurendamiseks, ande avastamiseks ja arendamiseks. Igale inimesele, nii ka õpilasele, on meeldiv, kui märgatakse tema tugevaid külgi. See tekitab eduelamust, motiveerib ja annab võimaluse tegutseda, midagi uut välja mõelda ja ellu viia ning pakkuda tehtust rõõmu vanematele, kaaslastele, kogukonnale. Seeläbi kujuneb ka sotsiaalse suhtlemise oskus, aga tänapäeval jõuab mis tahes elualal kaugemale see, kes oskab teha koostööd.

*Eha Tammo,
Võru Kreutzwaldi Kooli
õppejuht*

LÕUNA-EESTI ERIHOOLDUSTEENUSTE KESKUS

Kutse omastehooldajate tugigrupi kohtumisele

Kui sul on kodus lähedane, kes vajab hoolt, sest

- tal esinevad mäluhäired,
- vahel eksleb tuttavas kohas, ei tunne tuttavaid inimesi ega oma asju ära,
- vahel unustab enese eest hoolitsemise, söömise, joomise, vahel ei saa aru kellaajast,
- vahel esineb süüdistamist ja kurjustamist,
- võib olla diagnoositud Alzheimeri tõi või muul põhjusel dementsussündroom.

Tugigrupi kohtumised toimuvad

21.08 kell 16, 09.10 kell 16 ja 27.11 kell 16 Võru linnas, Jüri tn 27 II korrusel, sissepääs Liiva tn poolsest uksest.

Räägime dementsusest kui psüühika häirumise seisundist ning kogemustest, mida toob kaasa elu dementsusega. Jagame soovitusi, kuidas teadlikumalt suhelda, kuidas ennast säästa. Kuidas paremini mõista dementsusega inimest ja kuidas vajalikku tervishoiu või hoolekande abi leida.

Rohkem informatsiooni: agnes.nirk@ehtk.ee või telefonil 515 6103

KUU PILDIS

Tagasivaade XXIV Võru pärimustantsu festivalile

5.-8. juulini Võrus ja Võrumaal juba 24. korda toimunud Eesti ainuke iga-aastane rahvusvaheline pärimustantsu festival tõi kokku 400 tantsijat ja pillimeest üle ilma. Kaugemad tulijad olid Hiinast, Lõuna-Koreast, Austriast ja Usbekistanist.

Tantsukontsertide kõrval said nii festivalil esinejad kui ka külalised traditsiooniliselt osaleda simmanitel, töötubades, tantsuorienteerumises ja õppida erinevate rahvaste tantse.

Tänavune festival kandis nime „Teppo timm ja polka samm”. Neljal päeval toimuvatel kontsertidel ja ühistantsimistel tutvustati erinevaid polkasid. Festivali üheks tähtsündmuseks kujunes juba 30. korda peetud August Teppo nimeline lõõtsa võistumängimine. Kodukohvikute päeval olid mitmel pool linnas avatud õue- ja kodukohvikud.

August Teppo lõõtsavõistluse täheks tõusis Kert Krüspan

Pärimustantsu festivali programmi kuulunud, juba 30. korda peetud Teppo lõõtsa võistumängimise ässade klassi võitjaks kuulutati Kuusalu kandi noor lõõtsamängija Kert Krüspan.

Noormees tõsteti žürii otsusega otse noorte seast võistleva ässade klassi, kuhu tavaliselt kuuluvad varasemate võistluste täiskasvanute klassi

parimad. „Ka varem on otse noorte seast ässade klassi tõstetud selliseid mängijaid nagu hilisemad lõõtsakuningad Juhan Uppin, Toomas Oja-saar ja Richard Ott Leitham,” meenutas žürii liige Tarmo Noormaa.

Erinevalt ilmaennustusest oli Võru Kandle aias toimunud juulibelivõistluse ajal ilm päikeseline. „Jumal ikka armastab lõõtsamehi,”

Hiinast kohale tulnud folkloorirühm Yunnan Jin Xiaofeng Art Troupe tutvustas oma piirkonna, Yunnani provintsi folkloori. Foto: Janno Kuus

Tänavuse Teppo lõõtsavõistluse võitja Kert Krüspan. Foto: Priidu Teppo

tõdeti arvukate pealtvaatajate seast.

Tänavusest võistlusest võitis osa 19 eri vanuses mängijat. Traditsiooniliselt jaguneti algajate, noorte, täiskasvanute ja ässade klassi.

Et tegu pole ainult lõõtsameeste pärusmaaga, näitasid ässade klassis kolmanda koha saanud Sirli Aia ning täiskasvanute seas teise koha võitnud Merili Murde. Täiskasvanute klassis võitis lõõtsamängijate jõukatsumise Tõnis Tartes ning noortest Rasmus Kadaja, kes sai ühtlasi publikuhääletuse

Lõuna-Austriast pärit Villachi linna tantsurühm pakkus lisaks oma tantsukultuuri tutvustamisele ka oma rahvusköögi hõrgutisi ning tutvustas oma toidukultuuri traditsioone. Foto: Diana Ruitlane-Rüütli

lemmikuks. Ühe eripreemiast julge ja kindla mängu eest sai vaid 12-aastane Kertu Hordo.

Žüriis olid seekord kogenud lõõtsamängijad Tarmo Noormaa, Harri Lindmets ja Toomas Oja-saar ning Võru valla esindajana Siiri Konksi.

Lõõtsamängu võistlustel on Võrus juba aastakümnete pikkune traditsioon, mida üha uued mängijate ja kuulajate põlvkonnad uhkusega edasi kannavad. Võistumängimise omapära on, et mängitakse Eesti ühe kuulsama lõõtsameistri,

Võru lähistelt pärit August Teppo tehtud või tema tehtu eeskujul valminud Teppo tüüpi lõõtsadel, mis on hinnatud simmani- ja kontserdipill.

Võistluse järel mindi traditsiooniliselt edasi lõõtsalugusid mängima August Teppo kodutallu Loosule, kus on avatud ka lõõtsamuuseum. Lõõtsa võistumängimise võistluse toetajaks oli traditsiooniliselt Võru vald.

*Priidu Teppo,
peakorraldaja*

100 AASTAT EESTIKEELSET GÜMNAASIUMIHARIDUST VÕRU LINNAS

Muusikategemistest Võru gümnaasiumides

Võru noorte muusikaentusiastide isetegevuslik orkester *The Humor Boys* 1933. aastal. Orkestris mängisid Norbert Heinloo, Eduard Rinne, Eduard Kuiv, Erich Jakobi, August Toots, Rinne, Irbus ja Otto. Foto tegi fotograaf Varik.

Gümnaasiumide muusikaelu elavnes 1923. aastal, mil Võrru tuli sõjaväeorkestrit juhendama Eduard Tamm. Ta sekkus kohe ka kohaliku kultuuri- ja haridusellu ning rajas koolide ja organisatsioonide juurde orkestreid. Nii saavutas hea taseme Võru gümnaasiumi sümfoniettorkester, mis mängis koolipidudel ja aktustel ning aitas mõnikord ka Kandles teatrietendustele muusikalist tausta luua. Veel tegutsesid kooli juures oma orkester ja keelpilliorkester. Need olid aktiivsed osalised Võrumaa laulupidudel. Võru Gümnaasiumis oli ka noorte muusikaentusiastide isetegevuslik orkester *The Humor Boys*, mis pakkus noormeestele tegevusrõõmu ja esinemisi koolipidudel ja tantsuõhtutel.

Selliseid lühiajalisi muusikalisi kollektiive tegutses Võru gümnaasiumis ka hilisematel aastatel.

1960. aastatel mängis tantsumuusikat ja välismaa muusika töötlusi Võru I Keskkooli ansambel *Little elephant*.

Aastatel 1969–1971 mängis koolipidudel ja Kandles ansambel Suur Vanker, mille põhiinitsiaatoriks oli muusikakoolis õppiv Erik Kuhi.

Orkestreite ja muusikakollektiivide üheks probleemiks oli see, et tegutseda saadi lühikest aega. Kui muusikaline tegevus hakkas minema tõusujoones, siis tuli paljudele liikmetele kooli lõpp kätte ja jälle tuli alustada ot-sast peale. Sellest hoolimata suudeti lühikese ajaga nii mõndagi korda saata.

Võrumaa muuseumi materjalide alusel
Arthur Ruusmaa

Võru I Keskkooli ansambel *Little elephant*, vasakult Aleksander Sikk (Allu), Toomas Siska, Peeter Bendi, Gunnar Ints ja Agu Hütt.

Võru I Keskkooli ansambel Suur Vanker, esireas vasakult Erik Kuhi, Tõnu Kõrda (löökpriistad), Siim Teekel (kitarr), tagareas vasakult Ivar Leimus (bandžo), Peeter Pedassaar (kitarr), Albert Poome (basskitarr) ja Viljar Sokk (löökpriistad). Selle nn reklaampildi tegemise organiseeris Tõnu Kõrda, kes muretses selleks koha Võru Pioneeride Majas ja foto tegi arvatavasti Hillar Uusi.

Võru I Põhikooli, Võrusoo Põhikooli,
Võru Kreutzwaldi Gümnaasiumi ja Võru Kreutzwaldi Kooli vilistlased!

Vilistlaste kokkutulek 20. oktoobril 2018

Ajakava:
12.00 algab registreerimine Võru Kreutzwaldi Koolis (Kooli 7, Võru)
12.00 - 15.00 vilistlastele avatud Võru Gümnaasium (Seminari 1, Võru)
12.00 - 16.00 Võru Kreutzwaldi Kooli sööklas ootab vilistlasi koolilõuna
15.00 Ilmar Reimani mälestuspingi avamine Võru Kreutzwaldi Kooli juures
16.00 pidulik kontsert-aktus Võru Kandles
18.00 Võru Kreutzwaldi Koolis avatud klassiruumid lendude koosviibimiseks
19.00 - 24.00 vilistlaspidu Võru Kreutzwaldi Koolis - tantsuks ansambel Nukker Kukeke ning DJ Keven K, avatud kohvikud
19.00 võimalus klassidel ja lendudel koolimajas pildistada

Osavõtumaks 15 eurot kanda SA Võru Kreutzwaldi Kooli Fondi arveldusarvele SEB Pank EE541010402018150006 hiljemalt 12. oktoobriks.
Makse selgitusse märkida lõpetatud kooli nimi, vilistlaste nimi, lõpetamise aasta ja/või lennu number.
20. oktoobril kohapeal tasudes osavõtumaks 20 eurot.

Võru linna koolide avaaktused 3. septembril Võru Kesklinna Kool kell 10 Paju 5a hoovis (aktuse lõppedes lähevad õpilased klassijuhataja tundi: 1. ja 7.-9. klass Vabaduse tänava õppehoonesse, 5.-6. klass Võru Täiskasvanute Gümnaasiumi majja, 2.-4. klass lasteaia majja)	Võru Kreutzwaldi Kool kell 10 Kreutzwaldi pargis Fr. R. Kreutzwaldi ausamba juures (aktusele järgneb kogu koolipere rongkäik koolimaja juurde, kooli aulas jätkub esimeste klasside aktus, vanemad klassid jätkavad klassijuhatajatunniga)	Võru Gümnaasium kell 12 kooli siseöuel, vihma korral aulas (Seminari 1)	Võru Täiskasvanute Gümnaasium kell 16 kooli saalis (Jüri 42)
	Võru Järve Kool kell 11 kooli saalis (Liiva 12b)	Gaia Kooli Võru rühm kell 12 kooli saalis (Räpina 12)	Võru Muusikakool 3. septembril kell 15 tasemeõpe (1.-7. klass, Vabaduse 5) 4. septembril kell 17.30 eelkool ja huviope (stuudiod, koorid, Vabaduse 5)
		Väike Werrone Kool kell 13 kooli saalis (Kreutzwaldi 34)	

PIIRIÜLESED PRAKTIKAD

Võru Kesklinna Kooli ettevõtluskogemus rahvusvahelisel konverentsil

27.–30. juunil toimus Istanbulis rahvusvaheline konverents „Cross-sectorial conference on strategic partnership between business and educational sectors”, mille eesmärk on suurendada koostööd noorte inimeste, haridusvaldkonna ja tööturu vahel. Konverents tõi kokku üle 65 inimese nii Euroopa kui ka Aasia riikidest.

Konverentsil jagati parimaid praktikaid kolme erineva sektori vaatest: haridus, tööturg ja äriettevõtted ning noori inimesi esindavad organisatsioonid (noortekeskused, mittetulundusühingud), et koostöö kaudu vähendada noorte inimeste töötust. Ka Eesti kogemus leidis Istanbulis kõlapinda – Võru Kesklinna Kooli sotsiaalpedagoog Minni Aia-Utsal esines konverentsil ettekandega, jagades näidet ettevõtluspädevuste arendamisest koostöös kohalike ettevõtetega. Nimelt viiakse Kesklinna koolis ellu Innove rahastatud projekti, kus koostöös AS Flamelle, Võru Kandle ja kompetentsikeskus Tsentriga arendatakse mitmete tegevuste ja õppekäikude kaudu õpilaste ettevõtluspädevust. Projekti tulemusena valmib muuhulgas ka muusikal.

Kuigi Eestis on ettevõtluspädevus loomulik osa õppekavast, pakkus Võru Kesklinna Kooli näide mitmetele eri riikidest osalejatele huvi ja mõtteid, kuidas enda praktikat tõhustada ja paremaks muuta. Samuti võime Võrus rõõmsad olla hea koostöö üle kohalike ettevõtetega erinevate projektide või töövarjupäevade korraldamisel, mis kahjuks mitmetes piirkondades mujal maailmas konverentsil osalejate sõnul on raskendatud.

< Minni Aia-Utsal Istanbulis konverentsil esinemas.

Sõpruslinnade Võru ja Petseri koostööst

Kokkutulekul osalenud.

siooni juhatanud pearhivaari Elvi Nassarit! Üllatuseks kõigele kokkutulnutele kutsusid Ove ja Veera Võsu meid oma koju kohvile, kus saime vestelda ja kuulata imelist Alli Moro leelotamist.

Järgmise aasta veebruaris on Petseri Eesti koolil 100. aastapäev ning suvine koosviibimine toimub siis Räpinas. Suur, suur tänu toetajatele ja üritusest osavõtjatele, et saime Eesti Vabariigi juubeliaastal koos olla Tallinnas!

28. juulil toimus Tallinnas Rocca al Mares Eesti Vabõhumuuseumis Võru sõpruslinna Petseri Eesti kooliga seotud inimeste traditsiooniline, järjekorras juba 21. suvine kokkutulek. Kuuma ilma trotsides tuli kokku 53 inimest. Suur tänu Võru linnavalitsusele, kes selle ürituse toimumist toetas!

Oli hea meel üksteisega kohtuda, kohale olid tulnud teiste hulgas ka Tallinnast õpetaja Helbe Toome koos elukaaslase Valdur Kunnusega, Petserist õpetaja Natalja Pliiner, Tartust väga aktiivne Facebooki kaudu kokkutuleku organiseerija Kaie Holter, Tallinnast ürituse organisaaor Veera Kirsipuu. Tänada soovin ka bussijuhti, Eesti Vabõhumuuseumi Seto platsi perenaist Ginat ja ekskur-

Petseri Eesti kooli 1961. aasta vilistlane
Undina Matteus (endine Taivere)

Võru linn tähistab oma 234. sünnipäeva

Võru linn tähistab tänavu oma 234. sünnipäeva 17. ja 18. augustil toimuvate traditsiooniliste linnapäevadega, mille mitmekesine programm pakub ühtviisi põnevust igale vanusegrupile.

Pidustuste ühendavaks teljeks on **reedel, 17. augustil** kell 14 algavad, kaks päeva kestvad perepäevad „100 sõpra” Kesklinna pargis (lähemalt loe lk 9). Kireva sündmusteahela käivitab traditsiooniliselt kell 16.15 Võru Spordikeskuse juurest linlaste ja külaliste ühine rongkäik vanatehnikaklubi Vant vahva autokolonniga, millest oodatakse osa võtma kõiki huvilisi. Sünnipäeva suursugune avalöökk jätkub Kesklinna pargis muusika-, käsitöö-, spordi-, tantsu- ja kunstiprogrammiga ning vanatehnika näitusega Vabaduse väljakul. Kell 17 pakutakse Kesklinna pargis maitsta hiigelsuurt sünnipäevatorti.

Linnapäevadega samaaegselt toimub ka Eduard Tamm nimeline puhkpillifestival (lähemalt loe lk 8).

Melust lähemalt

Reedel, 17. augustil kella 10st äratatakse linnarahvast pidupäeva kohviga Võrumaa Keskraamatukogus.

Kuna sel aastal täitub 100 aastat eestikeelse gümnaasiumihariduse andmisest Võrus, viiakse huvilised nii reedel kui ka laupäeval algusega kell 10 Kreutzwaldi kooli eest ringkäigule „Keskkooli majad läbi aegade”. Haridusmaastiku ajaraunak koos jutustaja Artur Ruusmaaga kulgeb marsruudil Kooli tn 7 – Jüri tn 39 – Jüri tn 42 – Vabaduse tn 12 – Seminari tn 1, (loe ka lk 6 ja 14).

Kell 11–16 jagub uudistamist memoriaalmuuseumis, kus avanevad doktor Kreutzwaldi aardelaekad.

Reedel kell 18 algab viimastel aastatel üha populaarsust koguv, linna asutamisaastale pühendatud jooks. Kuna selle starti on oodata rohkelt osavõtjaid, on soovitatav järjekorra vältimiseks teha eelregistreerimine spordiliidu veebilehel. 14. korda toimuv 1784 meetri linnajooks toimub teatejooksu põhimõttel, kus üks võistkonna liige jookseb 1000 m, teine 700 m, kolmas 80 m ja ankrumees 4 m. Stardiks kogune takse Kesklinna parki, joostakse mööda Vabaduse tänavat ja seal ka finišeeritakse; teatepulgaks on Võru linna pastapliats. Osaleda saavad neljaliikmelised võistkonnad nii organisatsioonide, klubide kui ka pere kategoorias. Ühtlasi jätkub väljakujunenud traditsioon, kus lisaks linna auhindadele loositakse kõigi osalevate pere vahel välja ka eriauhind.

Reedese perepäeva lõpetab Kesklinna pargis kell 20 algav ning südaööni kestav tantsuõhtu ansamblitega Projekt ja Eldorado.

Laupäeval, 18. augustil ootab külastajaid varahommikust peale sünnipäevala Lembitu tänaval. Ostumelu keskel jätkuvad perepäevad rohke muusika ja noortealadega, kus muuhulgas selgitatakse laste seast välja nn algaja jõumehe tiitli omanik. Kell 15 algab Leedu, Läti ja Eesti rammumeeste paremiku osalusel atraktiivne spordivõistlus „Võru linna vägilane 2018”. Päev tipneb kell 20 algava pidupäevakontserdiga Tamula järvelaval, kus esineb Anne Veski. Samas antakse üle ka linna teenetemärk ning tunnustatakse konkursside „Kaunid kodud 2018” ja „Lilleline Võru” parimaid. Linna 234. sünnipäeva lõpetab kirev ilutulestik.

Linnapäevade täpne ajakava lk 10.

Ulis Guth

Kutse linnapäevade rongkäigule!

Hea võrulane ja Võru-meelne! Oled oodatud Võru linna 234. sünnipäevale pühendatud **rongkäigule**, mis algab 17. augustil kell 16.15 Võru Spordikeskuse juurest (kogunemine kell 15.50) ning suundub mööda Petseri ja Jüri tänavat Kesklinna parki, ühinedes linnapäevade raames toimuvate perepäevadega. Palume teid lahkesti koos sõprade või kollektiiviga osalema! Kaasa võtke kogukonnale omast sümboolikat, riietuge kostüümidesse või olge lihtsalt heas tujus.

Tore, kui saate osalemisest märku anda kultuurispetsialist Inge Tolga meiliaadressil (inge.tolga@voru.ee) või telefoni teel (518 6850 / 785 0904).

Perepäevad pakuvad koostegemise mõnu

Linnapäevade raames, 17.–18. augustil Võru Kesklinna pargis toimuvad perepäevad „100 sõpra” töötavad tulla elamusterohked, pakkudes jõukohast ja huvitavat tegevust igaühele ning peredele koostegemise mõnu.

Kas soovite, et teie lapsed sagedamini silmad telefoni- ja arvutiekraanidelt lahti kangutaksid? Tahate ehk pisut puhata tehnoloogia pealetungist, mis pere ellu imbub? Tulge meile!

Võru perepäevad aitavad teid rebida lahti ekraanidest, pakkudes välja hulgaliselt ideid, kuidas päriselust mõnu tunda, ja aimu, mida oleks sõbraga koos tore teha.

Nagu öeldud, leidub perepäeval jõukohast ja huvitavat igaühele: õues müttamise mõtteid, ideid kunsti ja käsitöö vallas, soovitusi sügiseks huviharidusringi valimisel jne.

Aga kõigepealt lapsed, emad, isad ja vanavanemad – lülitage ennast korra võrgust välja ja tulge 17. ja 18. augustil Kesklinna parki.

„Ärgu keegi kunagi tulgu su juurde nii, et ta ei lahku parema ja õnnelikumana. Igaüks peaks nägema lahkust su näos, su silmis, su naeratuses.” Nii soovis kunagi Ema Teresa. Seda soovime meiega, perepäevade „100 sõpra” korraldajad.

Ühtlasi täname kõiki perepäevade korraldamises kaasa löövaid ettevõtteid-asutusi, kunstnikke ja kunstiõpetajaid, lauljaid, tant-sijaid ja nende juhendajaid, kes ikka ja jälle aitavad linnarahvale kodutunnet luua.

SA Võru Kannel

Hetk mullu toimunud linnapäevadest – melust Kesklinna pargilaval. Foto: Andrei Javnašan

Perepäevad „100 sõpra” Kesklinna pargis

Reedel, 17. augustil PARGILAVAL

Kell 14 **Muusikamäng** Soome lisalmi ja Vastseliina Kvint, et noortebändide vahel. Tule toeta sõpru!

Kell 15-15.30 **Suur õnneratas**

Kell 15.30-16 **Indrek Kalda ja Paul Kristjan Kalda**

Kell 16-16.30 **Ansambel Sinilill**

Kell 16.30 **Rongkäigu saabumine**, tervitused, esineb Võru Muusikakooli **lastekoor Ritsik**

Kell 17.20 **Lõuna-Eesti võimlemispeo „Mu kodu nii lihtsalt” esitlus**

Kell 20 **Rahvapidu tantsuga** – ansamblid Projekt ja L'Dorado

PARGIS

Kell 14-18 **Timo Keraamika kujude värvimine** (0.50–2 €), **Aila Näpustuudio**, klaasile graveerimine (50 senti), klaasist ehted, unenäopüüdjad, lõbusad karnevalitarbed, helkurid, puutöö, näomaal ja illustratsioonide joonistamine.

Kell 14.30 **Iluaiaanduse meistriklass**. Ideid ja nõuandeid jagab Võrumaa Kutsehariduskeskuse õppejõud Malle Peedel.

Laupäev, 18. augustil PARGILAVAL

Kell 10 **Hommikukohv linnajuhtidega, Silvi Jansonsi aja-loohetked, esineb ansambel Reha**. Oodatud on soovid, mida riputada heade mõtete puule.

Kell 10.45 **Linnapäevade laada õnneratas** ja vallatud vahel palad „**Lahedad Mutid Lahedalt**”

Kell 11.30 Tantsurühm **Variatsioonid**

Kell 12 Võru Kunstikooli tantsurühm **Katariina**

Kell 12.30 **JJ-Street Company**

Kell 13 **Võru Tantsukeskus**

Kell 13.30 **lisalmi noortebänd ja Võru Vabatantsuklubi**

PARGIS

Kell 10-14 **Võru Kunstikooli meisterdamised, Timo Keraamika kujude värvimine** (0.50–2 €), **Aila Näpustuudio**, pabertöö, puutöö, pakutrükk tekstiilile, näomaal, **Võru Loovuskooli telk beebidele** koos kunstitundidega kell 10 ja 11, **Võru Pärimustantsu festivali mänguala**.

Kell 10-14 **Vabatantsuklubi**, mis koondab enda alla kõik Easylegs Crew ja Mixed Styles Active tantsugrupeeriingute liikmed, pakub võimalust tutvuda lähemalt oma tegevussuundadega. Nimetus Vabatantsuklubi määratleb sõnaga tants enda põhisuuna, aga teisalt pakub võimaluse vabaks eneseväljenduseks pillimängu, teatri, improvisatsiooni, tänavakunsti, trikitamise jpm alal.

Atraksioonid ja mõnusad kohvikud. Tule ise ja võta sada sõpra kaasa!

Kell 12 **Võistlus „Võru linna vägilane” lastele**. Ürituse patroon ja pealik on Tarmo Mitt.

Kell 10-15 **Avatud Ateljee kunstiprojekt „Võru 360°”**. Kunstiraja molbertid leiad järgmistest kohtadest: Kesklinna park, Katariina allee (Katariina kuju juures), Kreutzwaldi park/Tamula rannapromenaad, Roosisaare silla ümbrus, Kreutzwaldi majamuuseum. Kunstiraja ter-vikuna läbinud saavad Avatud Ateljee poolt väikesed Eesti 100 sümbolikaga meened, mille on valmistanud kohalik keraamik Aivar Rumvolt.

VÕRU LINNAPÄEVADE LAAT Lembitu tänaval & Võru kesklinna pargis

18. AUGUSTIL KELL 9-15
Ehe käsitöö & maitsev toidukaup

REGISTREERIMINE LAADALE:

Margus Külm
+372 522 6374
margus@tamula.edu.ee
Või linna kodulehel
www.voru.ee

korraldaja: MTÜ Võru Folkloorifestival

VÕRU LINN
HAARJA rattaklubi & INDREK OTS

18. AUGUSTIL
1. START KELL 14:00
KESKLINNA PARGIS

XV 1784m LINNAJOOKS

* PERED KUNI 100 AASTAT
* PERED ÜLE 100 AASTA
* SPORDIKLUBID JA SÕPRUSKONNAD
* ASUTUSED

4 LIIGET **1000M+700M+80M+4M=1784M**

LISAINFO **WWW.VORU.EE**
EELREGISTREERIMINE VAJALIK!
WWW.VORUMAASPORDILIIT.EE
NB! KASUTA VÕISTKONDLIKU
VÕISTLUSE REGISTREERIMISVORMI!

VÕRU LINNA VÄGILANE 2018

VÕISTLEB EESTI, LÄTI, LEEDU PAREMIK

VÕRU KESKLINNA PARGIS LAUPÄEVAL 18.08. KELL 15

VÕRU RASKEJÕUSTIKU KLUBI STRONGMAN

Võru Linna Vägilane

SalSep Lisainfo tel. 5343 6689

VÕRU 234

LINNAPÄEVAD 17.–18. AUGUST

www.voru.ee

Avatud näitused:

Võrumaa Keskraamatukogus **Tatjana Kutsjuba digigraafika näitus „Nostalgia“**

Võrumaa Keskraamatukogus **„Võru Katariina kirik 225“**

Vana-Võromaa Kultuurikoja **Jaan Pärna ehitenäitus „Peomeeleolu“**

Vana-Võromaa Kultuurikoja **Yyhely Hälvin „Ma kuklas tunnen“**

Võru Linnagalerii I korrusel **Liia Leppik – isikunäitus „Loodu(se) mõistulood“**

Võru Linnagalerii II korrusel **Jaan Luik – skulptuurid**

Võru Linnagalerii II korrusel **Evestus ja Evestus – kaksiknäitus „Eluajal vabaks“**

Kesklinna pargis **Võru Kunstikooli väligalerii näitus „EV 100“**

15.08–20.08 Võru Kandles, Katariina kirikus, Kreutzwaldi pargis **Eduard Tamme nimeline Võru Puhkpillifestival**

16.08–19.08 Kagukeskuse parklas **Bengts Tivoli**

R, 17. august

kell 10–18 Võrumaa Keskraamatukogus **Sünnipäevakohv**
kell 10 **Ringkäik** Võru gümnaasiumiharidus 100 raames

„Keskikooli majad läbi aegade“

Giid Artur Ruusmaa

Algus Kreutzwaldi kooli eest:

Kooli tn 7 – Jüri tn 39 – Jüri tn 42 –

Vabaduse tn 12 – Seminari tn 1

kell 11–16 Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumis
Linlane lauluisa juures: Aardelaekad
avanevad

kell 12 **Skatepargis võistlus „Võru rulamängud“**

kell 14 Kesklinna pargis ja Vabaduse väljakul

PEREPÄEV „100 sõpra“

kell 14–18 Kesklinna pargis meisterdamise töötoad,
esinemised: lõbus muusikamäng, Soome
ja Võrumaa noortebändid, suur õnneratas,
Indrek Kalda ja Paul Kristjan Kalda kontsert,
Lõuna-Eesti võimlemispeo esitlus
Atraktsioonid ja kohvikud

kell 16.15 **Rongkäik** spordikeskuse juurest mööda
Petseri ja Jüri tänavat Kesklinna parki

kell 16.30 Kesklinna pargis **muusikakooli lastekoor Ritsik**

kell 16.30 Vabaduse väljakul **vanatehnika näitus ja**
tehnikatutvustus

kell 16.50 Kesklinna pargis **sünnipäevatort,**
puhkpillimuusika

kell 19 Katariina kirikus **Eduard Tamme nimelise**
Võru Puhkpillifestivali meistrifestivali

kell 20–24 Kesklinna pargis **Rahvapidu tantsuga**
Ansambli L'Dorado ja Projekt. Toitlustustelgid

Korraldajad:

Võru Linnavalitsus – Võru Kannel – Võru Sümfoonilise Muusika Ühing

Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum – Võrumaa Keskraamatukogu

Võru Pärilumustantsu festival – Võru Muusikakool – Võru Noortekeskus

Võru Loovuskool – Võru Kunstikool – Võru Spordikool – Võru Puhkpilliorkester

Haanja Rattaklubi – Võru Raskejõustiku Klubi Strongman – JJ-Street Tantsukool

Võru Linnavalitsus

Võru Kannel

VÕRU SPORDIKESKUS

Valio

TommiRent

Group 4 Securitor

Eesti Rahvusarhiiv

VTÜ

Võrumaa Teataja

L, 18. august

kell 9–15 Lembitu tänaval **Linnapäevade laat**
kell 10 **Ringkäik** Võru gümnaasiumiharidus 100 raames

„Keskikooli majad läbi aegade“

Giid Artur Ruusmaa

Algus Kreutzwaldi kooli eest:

Kooli tn 7 – Jüri tn 39 – Jüri tn 42 –

Vabaduse tn 12 – Seminari tn 1

kell 10–14 Kesklinna pargis **PEREPÄEV „100 sõpra“**
Hommikukohv linnajuhtidega, S. Jansoni
ajaloohetked, esineb ansambel Reha,
pargilaval linnalaada õnneratas ja vahepalad
„Lahedad Mutid Lahedalt“

Etteasted: Tantsurühmad Variatsioonid ja
Katariina, JJ-Street Company, Võru Tantsukeskus,
Iisalmi noortebänd, Võru Vabatantsuklubi.
Võru Loovuskooli telgis kunstitunnid beebidele,
Võrumaa Keskraamatukogu kunstiala „Sõber
raamat“, Võru Pärilumustantsu festivali mänguala,
võistlus lastele „Võru linna vägilane“
Atraktsioonid ja kohvikud

kell 10–15 **Avatud Ateljee kunstiprojekt „Võru 360°“**

Jäädvustame koos Võru linna siin ja praegu.

Kunstiraja molbertid leiad järgmistest kohtadest:

Kesklinna park, Katariina allee, Kreutzwaldi park,

Tamula ranna-promenaad, Roosisaare silla ümbrus,

Kreutzwaldi maja-muuseum. Kunstiraja tervikuna

läbinutele kohaliku keraamiku Aivar Rumvolti

Eesti 100 sümboolikaga meened

Skatepargis võistlus „Võru rulamängud“

XV 1784 m linnajooks

Meelelahutuslik teatejooks peredele ja

ettevõtetele. Distsants 1000 + 700 + 80 + 4 m

Start ja finiš Vabaduse tänaval, eelregistreerimine

spordiliidu veebilehel ja kohapeal 13.15–13.50

kell 15 Kesklinna pargis **Rammumeeste võistlus**

„Võru linna vägilane 2018“

kell 19 Kreutzwaldi pargis **Eduard Tamme nimelise**

Puhkpillifestivali kontsert

Järvekontsert: Anne Veski

Võru linna teenetemärgi üleandmine

„Kaunid kodud 2018“ ja „Lilleline Võru“ tunnustamine
Ilutulestik

Foto Andrei Javnashan

Võru TG tegemistest projektis „Teisel ringil targaks Võrumaal”

Võru Täiskasvanute Gümnaasiumis lõpeb sel suvel esimene osa kaheaastasest projektist „Teisel ringil targaks Võrumaal”. Projektis osalevad kõik Eesti täiskasvanute gümnaasiumid ning seda rahastab Euroopa Liit ja Innove.

Projekti käigus oleme saanud oma kooli senisest enam reklaamida, meie õppetöösse on tulnud tänu sellele palju uusi liikmeid. Kuna kooli õpesüsteem on paindlik ja pedagoogid pigem partnerid, siis sujub õppetöö kahepoolse koostööna ladusalt ja pingevabalt.

Projekti raames oleme saanud teha tasanduskursusi ja individuaalkursusi, mis on vajalikud nendele õppijatele, kes koolitööst kauem eemal on viibinud. Sisustatud on lastehoiutuba õppijate lastele, selleks, et emad-isad saaksid õppetöös osaleda samal ajal, kui lapsed tegelevad hoiutoas mängimise ja meisterdamisega. Hoiutoa paneme üles niipea, kui saame selleks koolis vaba ruumi – praegu on seoses Võru Kesklinna Kooli remondiga meie hoones kõik ruumid hõivatud.

Kahe aasta jooksul on tehtud 8 õppereisi, neist 2 teatrikülastust. Kõik õppereisid on rahastatud projekti toetussummast ja õppijal ei olnud ühtki kulu.

Savikojas.

Sel aastal enne suvevaheaja algust jagus veel aega kahele õppereisile. Mõlemad põnevad – üks neist Alatskiviga tutvuma, kus külastasime J. Liivi muuseumi ja Alatskivi kaunist lossi ning sõitsime kuulsal Sibulateel, et viia end kursil Peipsi-äärsete elanike eluoluga. Teine reis oli Piusa Savikotta, kus meile tutvustati savinõude valmimisprotsessi ja igaüks sai oma kätega valmis meisterdada kas kruusi või kausi.

Praeguseks oleme kirjutanud uue kaheaastase projekti taotluse, mille kohta otsus langetatakse augustiks. Loodame, et see on positiivne ja võimaldab meil taas oma õppetööd põnevamaks muuta.

Kõiki, kes plaanivad oma katkenud kooliteed jätkata, ootab Võru Täiskasvanute Gümnaasium. Uksed on avatud kogu suve jooksul kell 9-13 – tule ja kirjuta avaldus, oled teretulnud!

Pille Kulberg,
VTG projektimeeskonna liige,
eesti keele, kirjanduse ja kunsti õpetaja

TUNNUSTUS

Võru Kesklinna Kooli laulupoisid taas võidukad!

14.–16. juunini Saaremaal toimunud üleriigiline poistekooride laulu- ja spordilaager tõi kolmandat aastat erinevatest Eestimaa paikadest kokku väiksemad ja suuremad laulupoisid. Kahel päeval võisteldi omavahel erinevatel spordialadel ja esitati kodus ette valmistatud isetegevuskava. Võru Kesklinna Kooli poistekoor (pildil, foto: Ott Pikk) naasis laagrist teist aastat järjest esikohaga.

Spordivõistlused vaheldusid lauluproovidega ja laager lõppes Kuressaare lossihoovis suurejoonelise juubelilaulupäevaga „Laulis isa, laulis poega”, millega Eesti Meestelaulu Selts (EMLS) tähistas oma tegevuse 30. aastapäeva. Laulupäeval osales 53 poistekoori kokku 2433 lauljaga ning 34 noormeeste ja meeskoori kokku 808 lauljaga. Võrumaalt osales kolm koori: Antsla Gümnaasiumi poistekoor (dirigendid Tiit Raud ja Eda Hirson), Võru Kesklinna Kooli poistekoor (dirigent Signe Rõõmus) ja Võru Kreutzwaldi Kooli poistekoor (dirigendid Jane Reiljan ja Erja Arop). Kontserdil kõlas 22 eripalgelist muusikateost läbi aegade, millega jutustati kuulajale 100-aastase mehe elu ja lugu. Vanema põlvkonna heliloojate kõrval oli kuulda ka uue põlvkonna heliloomingut ning kogemustega kolleegide kõrval astusid dirigendipulti ka noored. Laulupäeva kunstiline juht oli Rasmus Puur.

Laulu- ja spordilaager andis poistele väga hea kogemuse nii koorilaulu edendamisel kui ka meeskonnatöös ja iseseisvalt hakkamasaamisel.

Signe Rõõmus,
Võru Kesklinna kooli muusika-
õpetaja, poistekoori dirigent

NOORSOOTÖÖ

Võru Noortekeskus valmistub oma 15 aasta juubeliks

Võru Noortekeskusel on möödunud suvi kiiresti – kui maja uksed on noortele suletud, siis töö käib hoogsalt ikka edasi. Alates 25. juunist on linnapildis näha olnud noori õpilasmalevlasi, kes otsustasid suvel teenida natuke lisaraha ja nautida ilusat ilma rohides, värvides ja lammutades. Tänavused malevad lõppesid 20. juulil. Kaasa on löödud erinevatel suurüritustel nagu Võru Folkloorifestival ja Võru Lastefestival.

Hetkel valmistatakse ette noorteinfo interaktiivset tahvlit, mida saab igapäevaselt kasutada alates septembrist ning mis pakub erinevat noori puudutavat infot.

Augustikuu jooksul tehakse koos noortega korda noorteka juures olev aed, sest 10. septembril on Võru Noortekeskuse 15 aasta juubel. Tulemas on üks vahva noorte pidu, kus üheks suurimaks esinejaks on ei keegi muu kui meie „Eesti otsib superstaari” saates osalenud Jennifer Marisse Cohen, lisaks veel disko.

Meie tegemistega saate end kursis hoida Võru Noortekeskuse Facebooki lehe kaudu.

Päikselist suve jätku!

Maivi Liiskmann

Hetk Navi maleva pulmapeolt.

Võru noored osalesid projektis „Kubija järve kalastusplatvormi rajamine”

Teel kalastama.

Projekti käigus korraldati seitse õpituba, mis sisaldasid nii teoreetilist kui ka praktilist õpet. Tutvustati seadusi, erinevaid kalaliike ja kalapüügi kohta Võrumaal ning räägiti põhjalikumalt Võru linnas ja selle lähedal elavate järvede kaladest. Samuti testiti noorte teadmisi kalaliigi tundmisel ning tutvustati neile lähemalt meie veekogudes elavaid kalu nagu haug, särg, ahven, kiisk, latikas ja koha.

Toimusid ka väljasõidud Leoki talu kalakasvatuse ja Võrtsjärve õppekeskusesse, kus külastati sealset muuseumi ja tutvuti kalapüügiga parvel. Projekti lõppedes koostati koos noortega õpimapp, mis on abiks igale algajale alustavale harrastuskalastajale.

Hea meel on tõdeda, et kalastushuvilisi noori jagub, seetõttu otsime võimalusi neile erinevaid tegevusi pakkuda ka järgnevatel aastatel.

Projekti rahastajaks oli Keskkonna Investeeringute Keskus ja Võru linn. Suur tänu projekti toetajatele ja osalejatele.

KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS

Maivi Liiskmann

KUTSE TANTSULE

Andre Laine avab sügisest uue tantsustuudio – Võru Tantsukeskus

Tantsujuht ja koreograaf Andre Laine asutab sügisest ka Võrus uue tantsustuudio, mis kannab nime Võru Tantsukeskus.

„Võrus on tantsutraditsioon tugeval järjel ning see väärib hoidmist ja edendamist. Olen leidnud oma elupaiga Võrumaal ja soovin siia ka rohkem panustada,” selgitab ta.

Võru Tantsukeskuse looja hinnangul vajab kogukond tantsustuudiot, mis esindaks Võru linna tantsijaid rohkem välismaal erinevatel rahvusvahelistel võistlustel. „Miks mitte ka Euroopa ja maailmameistrivõistlustel,” täpsustab Laine. „See motiveeriks tantsijaid. Oleks au esindada nii Eestit kui ka Võru linna.”

Uude Võru Tantsukeskusesse on oodatud ambitsioonikad lapsed ja noored alates 7. kuni 17. eluaastani. „Soovi korral avame grupi ka täiskasvanutele. Tegeleme erinevate tantsustiilidega, kuid pearõhk hakkab olema *show* ja *street dance show* kategoorias,” ütleb Laine.

Sisseastumiskatsed uude tantsukeskusesse toimuvad 29. ja 30. augustil. Oluline on eelregistreerimine katsetele e-posti aadressil vorutantsukeskus@gmail.com, mis lõpeb hiljemalt 26. augustil. Treeningud hakkavad toimuma kaks korda nädalas. Kasuks tuleb eelnev tantsukogemus.

Registreerimisel palutakse järgmist infot:

1. lapse või noore vanus;
2. senine tantsukogemus;
3. haridusasutus, kus laps või noor õpib;
4. kontaktid (meiliaadress, telefon).

Lisainfo: **Andre Laine**

Võru Tantsukeskuse juht

tel +372 5661 2809

andre.tants@gmail.com

LASTE JA NOORTE HUVITEGEVUS 2018/2019 õppeaastal

Õpperühma nimetus	Osalejate vanus / sünniaasta	Tundide arv nädal	Õppetasu kuus EUR	Toimumise koht	Juhendajad	Registreerimise aeg
Võru KunstikoolLembitu 2, Võru, tel 782 8031 (õpetajate tuba), 782 4326 (direktor), kunstikool@voru.ee, vorukunstikool.edu.ee						
Kunsti õppesuund						
Eelõpe	6-7	2 x 1	18	Lasteaiad Päkapikk, Punamütsike, Sõleke	Tiina Suumann, Urve Mill, Inna Süving, Angela Orro, Tanel Tolsting, Maiden Paljak, Yyhely Hälvin, Liia Leppik	Taotluste vastuvõtt 29.-31. august kell 12-18
Eelõpe kooliealistele (1.-3. kl)	7-9	2 x 2 / 1 x 2	18 /12	Lembitu 2		
Põhiõppe I kursus (alates 4. kl)	10-12	2 x 3	25	Lembitu 2		
Põhiõppe II kursus	11-13	3 x 3	25	Lembitu 2		
Põhiõppe III kursus	12-14	3 x 3	25	Lembitu 2		
Valikaine joonistamine	10-15 / 16-19	1 x 2	12	Lembitu 2		
Valikaine maalimine	10-15 / 16-19	1 x 2	12	Lembitu 2		
Valikaine keraamika	10-15 / 16-19	1 x 2	12	Lembitu 2		
Valikaine graafika	10-15 / 16-19	1 x 2	12	Lembitu 2		
Valikaine fotograafia	10-15 / 16-19	1 x 2	12	Lembitu 2		
kaks valikainet	10-15 / 16-19	2 x 2	18	Lembitu 2		
Tantsu õppesuund						
Eelõpe	4-6	2 x 1	18	Lembitu 2	Ly Berišvili, Janeli Sikaste	Taotluste vastuvõtt 29.-31. august kell 12-18
Põhiõpe I-V	7-19	2-3 x 2-3	18	Lembitu 2		
Võru SpordikoolRäpina mnt 3a, Võru, tel 782 1225 (kantselei), 513 9136 (direktor), spkool@voru.ee, spordikool.voru.ee Vastuvõtunädal algab 3. septembril, esimesse tutvumistundi oodatakse uusi õpilasi koos lapsevanemaga.						
Võrkpall	2003-..... P		17	Räpina mnt 3a	Sten Maask	E, T, R kell 14
	2003-..... P		17	Räpina mnt 3a ja Kreutzwaldi 16	Timo Kuus	E (Räpina mnt), K, R (Kreutzwaldi tn) kell 15
	2005-..... T		17	Räpina mnt 3a	Raivo Jeenas	E, T kell 15
	2010 -T		17	Räpina mnt 3a	Triin Ojasoo	E, N kell 14
Kergejõustik	2007-2011 P ja T		17	Räpina mnt 3a	Heini Allikvee	E, T, N kell 14.30
	2004-2006 P ja T		17	Räpina mnt 3a	Heini Allikvee	E, T, K, N kell 16
	2000-2003 P ja T		17	Räpina mnt 3a	Heini Allikvee	E - R kell 17
	2000-2010 T ja P		17	Räpina mnt 3a	Helju Rakaselg	E, K, R kell 15
	2003-2011 T ja P		17	Räpina mnt 3a	Aive Pähn	E, T, K kell 15
Murdmaasuusatamine	2000-2011 T ja P		17	Kubija suusabaas	Asko Saarepuu	E, T, K, R kell 14.30
	2000-2011 T ja P		17	Kubija suusabaas	Hille Saarepuu	E, T, K, R kell 14.30
	2000-2011 T ja P		17	Kubija suusabaas	Mario Oha	E, T, K, R kell 14.30
Kahevõistlus	2003-2011 P ja T		17	Andsumäe suusahüppemägi	Olev Roots	E kell 15
Laskesuusatamine	-2011 T ja P		17	Kubija suusabaas	Priit Narusk	E, T, N kell 17 ja R kell 15
Orienteerumine	2001-2011 T ja P		17	Kubija suusabaas	Sarmite Sild	E, R kell 14
Kreeka-Rooma maadlus	2000-2004 P ja T		17	Kreutzwaldi 16	Peep Lill	E, K, R kell 17
	2005-2011 P ja T		17	Kreutzwaldi 16	Peep Lill	E, K, R kell 16
Eelkool	2011-2012 T ja P		5	Räpina mnt 3a		T, N kell 18
Võru MuusikakoolVabaduse 5, Võru, tel 782 1224 (kantselei), 5660 7373 (direktor), muusikakool@voru.ee, taotluste esitamine: www.vorumuusikakool.ee						
Rühmaeelkool	5-7	2	15	Vabaduse 5	Kersti Juurma, Elise Vösu	Taotluste vastuvõtt 1. aprill - 31. mai
Pilliga eelkool	5-9	2	25	Vabaduse 5	Kersti Juurma, Elise Vösu	Taotluste vastuvõtt 1. aprill - 31. mai
Tüdrukute ettevalmistuskoor	5-9	2	10	Vabaduse 5	Kersti Juurma, Elviira Varik	Taotluste vastuvõtt 1. aprill - 31. mai
Tüdrukute viisikoor	8-12	2	10	Vabaduse 5	Kersti Juurma, Elviira Varik	Taotluste vastuvõtt 1. aprill - 31. mai
Poistekoori ettevalmistuskoor	6-8	2	10	Vabaduse 5	Kersti Juurma, Elviira Varik	Taotluste vastuvõtt 1. aprill - 31. mai
Poistekoor	9-häälemurre	2	10	Vabaduse 5	Kersti Juurma, Elviira Varik	Taotluste vastuvõtt 1. aprill - 31. mai
Pillistuudio	5-19	1	20	Vabaduse 5	Eliise Vösu, Tiit Kölli, Andres Neissaar	Taotluste vastuvõtt 1. aprill - 31. mai
Orkestri- ja bändiõpe	12-19	1-2	5	Vabaduse 5	Jaan Randvere, Heli Raitar, Henno Kelp	Taotluste vastuvõtt 1. aprill - 31. mai
Tasemeõpe	7-19	4	25 süva / 21 tava	Vabaduse 5		Taotluste vastuvõtt 1. aprill - 31. mai
Vabaõpe	10-19	1	26	Vabaduse 5		Taotluste vastuvõtt 1. aprill - 31. mai
SA Võru KannelLiiva 13, Võru, tel 782 8745, info@vorukannel.ee, www.vorukannel.ee						
Võimlemisklubi Sirutus	4-18 (6 rühma)	2-3	10	Liiva 13	Tea Kõrs	Registreerimine 30.-31. august ja 3.-4. september kell 15-18, tel 5691 9385
Tantsurühm Hopser	9-18 (3 rühma)	2	10	Liiva 13	Anne Tolk	info tel 5568 8448
MTÜ Tantsutrupp VariatsioonidVõru TantsukoolKontakt: Maire Udras, tel 5666 4292, maireudras@gmail.com, avaldus täita veebilehel variatsioonid.wordpress.com kuni 1. septembrini						
Me armastame Eestit (eesti tants klassikalise keha-kooli baasil, sekka ka muud põnevad), ainult 1 valikgrupp	10-14	2	15	Liiva 13	Maire Udras	Tunnid T ja N kella 18.00-19.30
MTÜ HilaroVõru LoovuskoolKontakt: FB Võru Loovuskool, Tuuli Veddel, tel 5646 4995, tuuli.veddel@gmail.com, voruloovuskool.simplesite.com						
Kandlekool	6-18	2	17	Lembitu 2	Annika Eliste	30. august kell 9-13
Mängukool	1-3	2	17	Lembitu 2	Tuuli Veddel	30. august kell 9-13
Beebikool	kuni 1	2	17	Lembitu 2	Tuuli Veddel	30. august kell 9-13
Laulukool	4-8	1	14	Lembitu 2	Mare Visnapuu	30. august kell 9-13

Õpperühma nimetus	Osalejate vanus / sünniaasta	Tundide arv nädal	Õpetasu kuus EUR	Toimumise koht	Juhendajad	Registreerimise aeg
MTÜ Parksepa Spordiklubi Võru Korpallikool Kontakt: Udo Saidla, tel 526 4627, korpallikool.werro@gmail.com; Kalev Palo, tel 510 3636, tel 786 8715, kalev@parksepa.werro.ee Treeningud toimuvad Võru Spordikeskuses, Parksepa Keskkooli võimlas, Väimela Tervisekeskuses, Kreutzwaldi tn 16 võimla						
Korvpall neiud	2000-2006	8 (4 x näd)	17		Udo Saidla	30. august kell 17-19, edaspidi treeningute ajal
Korvpall mini T	2007-2011	6 (3 x näd)	17		Udo Saidla	30. august kell 17-19, edaspidi treeningute ajal
Korvpall poisid	2000-2006	6 (3 x näd)	17		Udo Saidla	30. august kell 17-19, edaspidi treeningute ajal
Korvpall mini P	2007-2011	6 (3 x näd)	17		Udo Saidla	30. august kell 17-19, edaspidi treeningute ajal
MTÜ Võru Judoklubi Rei Võru Judokeskus Räpina mnt 3a, Võru Kontakt: Enno Raag telef 5341 3237, enno@rei.ee, rei.ee						
Judo	7-9	2 x 90 min	15	Räpina mnt 3a (spordikeskus)	Enno Raag	info tel 5341 3237 28. august - 10. september
Judo	10-18	3 x 90 min	15	Räpina mnt 3a	Enno Raag	info tel 5341 3237 28. august - 10. september
Judo	5-7	2 x 45 min	15	Vilja 10 (lasteaed Punamütsike)	Ilmar Koort	info tel 5343 0055 28. august - 10. september
Judo	5-9	2 x 90 min	15	Räpina mnt 3a	Kätlyn Kosman	info tel 5614 4258 28. august - 10. september
MTÜ FC HELIOS VÕRU Helios Võru Jalgpallikool Kontakt: Jaanus Vislapuu, tel 5625 7399, jaanus@fchelios.ee						
Jalgpall	2002-2012 T ja P	2-4	26	Kooli tn 7 kunst murustaadion E-R		info tel 5625 7399
MTÜ Aila Näpustuudio Näpustuudio Käsitöökool Jüri tn 19a, Võru Kontakt: Aila Kikas, tel 507 9920, ailastuudio@gmail.com, FB Aila Näpustuudio						
Meisterdamisring mudilastele	5-6	2 (1 x näd)	tund 5 / kuu 20	Jüri 19a I korrus	Aila Kikas, Anu Adson-Kaup	Registreerimine: 27. august - 7. september kell 11-18 Õppetöö algab 4. septembril info tel 507 9920
Käsitööring	7-10	4 (2 x / 1 x näd)	26 / 20	Jüri 19a I korrus		
Käsitöö- ja õmblusring	11-13	6 (2 x /1 x näd)	26 / 20	Jüri 19a I korrus		
Noorte õmblusring	14-18	4 (1 x näd)	20	Jüri 19a I korrus		
Lapitehnika + taaskasutus+ õmblusõpe	14-....	4 (1 x näd)	tund 6	Jüri 19a I korrus		
MTÜ Spordiühing Ekstreempark Kontakt: Hillar Irves, tel 521 3130, ekstreempark@gmail.com, ekstreempark.ee						
Kaljuronimine	7-19	2 x 120 min	15	Räpina mnt 3a (spordikeskus)	Hillar Irves	info tel 521 3130
Aerutamise treeningud	Vajalik eelnev kokkulepe, info: Hillar Irves tel 521 3130, ekstreempark@gmail.com					
MTÜ Võimlemisklubi Janika VK Janika Võimlemiskool (iluvõimlemine, rühmvõimlemine) Kontakt: Janika Mölder, tel 502 9682, janika@vkjanika.ee						
Võimlemine	4-6	2 x 45 min	20	Räpina mnt 3a (spordikeskus)	Eliise Abel	Registreerimine: eliiseab@gmail.com info tel 5350 3133
Võimlemine	7-9	3 x 90 min	25	Räpina mnt 3a	Eliise Abel	
Võimlemine	10-12	3 x 90 min	25	Räpina mnt 3a	Eliise Abel	
MTÜ Just tants Just Tantsukool (tantsukunst) Kontakt: Maia Karm, tel 5342 0150, maia.karm@hotmail.com, justtants.ee/voru-just-tantsukool						
Ettevalmistusklass	4-6	2 x 60 min	20	Tartu 25 II korrus (sissepääs õuest)	Ester Tamm	1. august - 31. september veebilehel info tel 5309 9799
1. tantsuklass	7-9	2 x 90 min	25	Tartu 25 II korrus	Ester Tamm	
2. tantsuklass (balleti õppesuunaga)	8-11	3 x 90 min	30	Tartu 25 II korrus	Ester Tamm, Helle-Mari Toomel	
5. tantsuklass	10-14	3 x 90 min	30	Tartu 25 II korrus	Ester Tamm, Helle-Mari Toomel	
MTÜ Urban Style JJ-Street Tantsukool (tänavatants) Kontakt: Mari Venski, tel 5740 5454, mari@jjstreet.ee, jjstreet.ee						
Urban Kidz	6-11	2 x 60 min	21	Liiva 13 (Võru Kannel)	Mari Venski, Kaspar Päll	Septembris uute õpilaste vastuvõtt!
Hip-Hop 11+ (Hip-Hop Juniors)	12-14	2 x 60 min	21	Liiva 13	Mari Venski, Reijo Loik	Registreerimine alates 1. augustist kodulehel
Hip-Hop 15+ (JJ-Street Fighters)	15+	2 x 60 min	21	Liiva 13	Mari Venski	jjstreet.ee
OÜ Esteetika ja Tantsukool Esteetika- ja tantsukool Kontakt: Merike Rihti Kuuse, tel 5302 9720, merikerihti@estjatk.ee						
Showtants	7-11	2	27	Liiva 13 (Võru Kannel)	Kätlin Kase	Registreerimine alates 15. augustist merjepoom@gmail.com, tel 513 0381
Showtants	12+	2	27	Liiva 13	Kätlin Kase	
MTÜ Võru Sulgpalliklubi Võru Sulgpalliklubi Sulgpallikool Kontakt: Riina Täht, tel 5854 7015, riinataeht@gmail.com						
Sulgpall	6-9	2 x 60 min	20	Räpina mnt 3a (spordikeskus)	Riina Täht	Registreerimine/info: vorusulgpall@gmail.com info tel 5854 7015
Sulgpall	9-11	2 x 60 min	20	Räpina mnt 3a	Riina Täht	
Sulgpall	12-14	3 x 60 min	20	Räpina mnt 3a	Riina Täht	
Sulgpall	14-15	3 x 60 min	20	Räpina mnt 3a	Riina Täht	
MTÜ Vabatantsuklubi Vabatantsuklubi (EasyLegs breigiõpe) Kontakt: Alar Orula, tel 5839 3250, easylegs@mail.ee						
Breik	algajad	2	20	Liiva 13 (Võru Kannel)	Viljar Olesk	Sooviavaldus liitumiseks saata easylegs@mail.ee alates 15. augustist info tel 5839 3250
Breik	kesktase	2	20	Liiva 13	Alar Orula, Viljar Olesk	
Breik	edasijõudnud	2	20	Liiva 13	Anton Sahmatov, Arif Singarov	
Mixed Styles Active	T 16-.....	1 x 90 min		Liiva 13	Viljar Olesk	
UUS! Kontaktimprovisatsioon	16-.....	1 x 90 min		Liiva 13	Alar Orula	
MTÜ Meie Stuudio UUS! Võru Tantsukeskus Kontakt: Andre Laine, tel 5661 2809, vorutantsukeskus@gmail.com						
Tants (street dance show) lapsed	7-11	2 x 60 min	25	Liiva 13 (Võru Kannel)	Andre Laine, Oksana Aasa	Ainult sisseastumiskatsetega! Reg e-posti aadressil vorutantsukeskus@gmail.com lõpeb 26. augusti õhtul, katsed 29.-30. augustil Tunnid E, N, R
Tants (street dance show) noored	11-16	2 x 60 min	25	Liiva 13	Andre Laine, Oksana Aasa	
Tants (street dance show) poisid	8-11	2 x 60 min	25	Liiva 13	Andre Laine, Oksana Aasa	
Tants (show dance) eliit	8-16	1 x 60 min	15	Liiva 13	Andre Laine, Oksana Aasa	
MTÜ Spordiklubi ProFit SK ProFit Võru Huvikeskus Kontakt: Egle Taurus, tel 525 4989, egle@profit.ee						
Võimlemine	5-7	2 x 45 min	13	Olevi 29 (lasteaed Sõleke)	Eve Kirs, Kristi Pai	3.-7. september, info tel 525 4989
Robootika	6-7	1 x 45 min	12	Olevi 29	Karina Höövel	3.-7. september, info tel 525 4989
SA Võru Spordikeskus (rühmatreeningud) Räpina mnt 3a, Võru Kontakt: tel 782 8771, info@voruspordikeskus.ee, www.voruspordikeskus.ee alates 2. septembrist vastavalt tunniplaanile						
MTÜ Tantsuklubi Maarja (peotants) Kontakt: Reno Olle, tel 518 3760, reno.olle@gmail.com						
MTÜ Eesti Metodisti Kiriku Võru Kogudus Laste ja noorte vabaajakeskus „Elupuu" Uus 21, Võru Kontakt: elupuukeskus@gmail.com						
Pühapäevakool lastele (P 11-13)	3-13	120 min	tasuta	Uus 21	Thea Kant	1.-5. september, info tel 5648 2656
Kristlik noorteklubi (N 19-21.30)	13-....	120 min	tasuta	Uus 21	Kaupo Kant	1.-5. september, info tel 5648 2656

KIRJANDUS

Kolmest Johann Semmi raamatust

Ajaloo huviliste rõõmuks täienes Võrumaa Keskraamatukogu kogu kodulooliste raamatutega teeneka võrulase Johann Semmi (1882–1942) sulest.

Johann Semm alustas J. S. Paniuse nime all memuaaride avaldamist raamatuga „Kodus ja võõrsil” (Võru 1930; Võrumaa ja Kaunase oludest, pildil). Kaunasesse viisid Semmi kaubanduskursused ja töö ametnikuna aastatel 1905–1909.

Jaan Vahtra kaanekujundusega raamatus räägib Johann Semm tööst kirjatoimetajana ja seejärel Kaunase aastatest, kus ta sai töökoha Schraubneri vabrikusse tööandja soovitusel: „Siis tööd ja hoolt, siis tööd ja hoolt – muidu võite uppi lennata!”

Kaunases toimus miiting miitingu järele, aga kedagi ei tulistatud,

sest kuberner Verevkin, hilisem Eestimaa kuberner, hoidis ära verevalamise. Johann Semm tutvustab Leedu ajalugu ja kultuuri. 1909. aasta suvel, kui Semm oli ametis Koiola vallakirjutajana, peatus tema juures Helsingi ülikooli professor Heikki Ojansuu (1873–1923) eesti murrete uurimiseks. „Nagu nirk on ta kuulamas vanakese kõrval, pää kõverdi, kõrve kōneleja suu lähedal, väike, kõhetu kogu küürus paberi kohal.”

1912. aastal saabus Johann Semm Võrru: „Joodikute jorutuste keskel ja lutikate kaasabil saadan mõõda jälle hulk uneta öid ühes kitsas hotellitoas, et rajada ettevõtte, mille ei puudu omad teened Võru linna ja maakonna kultuurilises elus ja rahvuslikus arenemises.” Sellises mahlakas kõnepruugis rääkis ta kirjastuse „Täht” loomisest.

1933. aastal ilmus J. S. Panius-Semmiste nime all „Sõja ja revolutsiooni keerises: meelolulisi mälestusi 1914.–1920. a.”, illustreeritud fotodega. Autor kirjeldab raskeid hetki sellest, kuidas Võrus mehi sõtta saadeti, ja sõja-aastate sööginappusest: „Võrumaa valitsus hoiatab rahvast, et Eestimaa seisab nälja eel, ja kohustab iga kodanikku muretsema tagavarasid.”

Johann Semm kirjutab piiritusevabriku rüüstamisest vene sõdurite poolt, mis päädis äritegevusega, ja kirjeldab keiser Nikolai manifesti trükkimist trükikojas. Loomulikult keerulistest 1917. aasta sündmustest ja huvitava faktina toob välja, et veebruaris 1918 kuulati Võrus turuväljakul esimest raadiot.

Raamatu järelsõnas ütleb autor: „Ei ole tahtnud anda üldpilti tollest ajast ja tegelasist, vaid ainult läbi lõiget noist sündmustest, kus ma ise sees või lähedal olin, seega neid küllaldaselt võisin tähele panna.”

Ajakirjas „Sõdur” nr 1/2 1934 ilmunud retsensioonist: „Eriti huvitavalt on toodud esile Eesti Rahvuskogu ja maapäeva koosolekud Tallinnas, Liivimaa vallavanemate ja rüütelkonna esindajate koosolek Riias hertsogiriigi loomiseks ja rida momente Vabadussõjast.”

1935. aastal ilmunud „Sõja tagalas. Memuaare Vabadussõjast” on esitatud pealtnägija muljeid Tartu tagavarapataljoni rahutustest 1919. aastal. Raamatu kaane ja joonistuste autor on Jaan Vahtra. Väljavõte Võru Teatajast 3. oktoobril 1934: „Kuna autor on kirjutanud need memuaarid oma päeviku põhjal, siis on need selletõttu eriti olulised, täpsed ja õiged. Kõigile, kes eelpoolset ajajärku lähemalt tundsid ja tolleaegseid toiminguid teadsid, on „Sõja tagalas” otse sensatsiooniks, kuna ei puudu ka seni avalikkusele teadmatute asjaolude päevavalgele toomine.”

Head jätkuvat Eesti 100. juubeliaastat ja rõõmsat kodulinna sünnipäeva – ikka kirjasõna seltsis!

Inga Kuljus

Võru sõnas ja pildis

Võru linna 234. sünnipäeva eel on hea meenutada, et vanimaks trükiseks Võru linna kohta on Võru pastori Heinrich Strucki „**Zum Gedächtniss der Feier des 100-jährigen Bestehens Werro's**” (Dorpat, 1884). Autor alustab linna asukoha kirjeldamisega, mille hindab heaks: kaugeleulatuvad piirid, Tartu – Pihkva maantee, kaks järve, läbivoolav jõgi – lühidalt nii mõndagi tulevastele sisserändajatele. Edasi kirjeldab Struck Võru rajamist, toetudes arhiivmaterjalidele, seadusandlikele aktidele ja mälestustele.

Võru linna 150. aastapäeva tähistamiseks anti 1934. aastal välja põhjalikum ajalooline käsitlus: „**Võru linn 150-ne aastane: lühike ajalooline ülevaade Võru linna asutamisest ja ta arenemiskäigust**” (Võru, 1934), mille koostajateks olid toonane linnaape Fritz Suit ning jurist Heino Melesk. Samal aastal ilmus teinegi raamat: „**Võru 150 aastat. Koguteos Võru linna 150 aasta juubelik**”, mille toimetas Karl Ehrmann.

Põhjaliku ülevaate Võru ja selle piirkonna ajaloo koostas linna 200. aastapäevaks Raimo Pullat. Tema raamat „**Võru linna ajalugu**” (Tallinn, 1984) vaatleb kõiki linna elu puudutavaid tahke – majandust, ajalugu, haldust, elanikkonda, tervishoidu, haridust ja kultuuri.

Tulles tänapäeva on hea tutvustada nägusat väljaannet „**Vana Võru: ehitised ja inimesed**” (Tallinn, 2007), mille on koostanud Siiri Toomik. Raamat sisaldab hulgaliselt fotosid ja postkaartide reprodukttsioone Võrumaa Muuseumi ja Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi kogudest. Fotodel on kujutatud Võru linna ja tema elanikke nii nagu see oli 19. sajandi lõpul ja 20. sajandil enne Teist maailmasõda.

Eelmisel aastal ilmus kirjastuse Tänapäev sarjas „Kadunud vaated” Aare Olanderi koostatud mahukas album „**Võrumaa kadunud vaated**” (Tallinn, 2017). Autor on kogunud muuseumidest, arhiividest ja eraisikutelt sadu huvitavaid vaateid Võru linnale, Rõugele ja Haanjale. Vana-dele fotodele on ta lisanud võrdluseks tänapäevaseid vaateid. Fotod on dateeritud ja varustatud kommentaaridega, mis avavad hoonete ja sündmuste tausta. Raamat sisaldab ka ülevaate Võru linna ajaloo.

Võru linna eluolu on jäädvustanud oma raamatute lehekülgedel mitmed Võrumaa kirjanikud. Oma kooliaastate Võrust (1901–1907) on kirjutanud Artur Adson põhjalikult teoses „**Väikelinna moosekant**” (Vadstena, 1946). Autor maalib lugeja silme ette Võru tänavad, majad ja värvikad karakterid nii nagu need

meenused talle aastaid hiljem. Oma kodulinna 1920. aasta paiku kirjeldab Voldemar Raidaru seikluslikus poisteloos „**Poisid tänavalt**” (esmatrükk 1956).

1980ndate Võru linna agulise ja Tamula järvele viib meid Olavi Ruitlane raamatuga „**Vee peal**” (Tallinn, 2015). Kirjanik on öelnud: „Olen saanud Võrust ilusamad ajad oma elust.” (LõunaLeht 2015, 17. sept) „Vee peal” on ühe teismelise poisi suureks saamise lugu Võru agulis. Üks reaalsus teoses on kohati masendav agulielu oma inimsuhetega, kuid olulisem reaalsus poisi jaoks on Tamula järv, mille jääl või vee peal ta kirglikult kala püüab. Võrulased leiavad tuttavlikku peaaegu igalt leheküljelt. Kuid neilegi, kes Võru

seotud pole, toob see raamat meie linna lähemale. Nii on kirjanduskriitik Jaanus Adamson öelnud: „Alles nüüd, pärast „Vee peal” lugemist ma näen Võru linna või vähemalt on mul tunne, et ma *oskan* Võru linna vaadata. Ja alles nüüd ma üldse *tahaksingi* Võru linna vaadata – päriselt, koha peal. [...] Isegi naljakas on seda öelda, aga vaatama lugude tegevuspaiku, peajaslikult siis JÄRVE, Tamula järve.”

Kõiki eelpool tutvustatud väljaandeid saab Võrumaa Keskraamatukogus lugeda.

Lõpetan lootusega, et ühel heal päeval on meil lugemiseks pakkuda raamat pealkirjaga „**Minu Võru**”...

Aili Järv

AJALUGU

Elust Võrus augustis 85 aastat tagasi

„Kandle” aed oli rahvast täis

Wõru-Petseri garnisoni orkester andis möödunud laupäeval oma 10-aastase tegewuse meeldetuletamiseks „Kandle” aias kontserdi. Juhatas kapellmeister Ed. Tamm, kelle teeneks tulebki lugeda, et orkestri koosseis ja võimend on väga hääd. Selles on weendunud Lõuna-Eesti 10 aastat ja selles weenduti laup. õhtul uuesti. Kõik walitud palad kanti hästi ette. Ettekanded jätsid väga lõbusa mulje.

Erilise kiiduawaldise osaliseks sai Ed. Tamme wiimasemaid helitöid – fanfaarmars „Jaan Kruus”, mille ettekandmine Võru publikule oli esmakordne. Tagasi waadanud oma 10 a. tegewusele loodame, et Võru garnisoni orkester ka tulewikus oma energilise juhiga kontaktis seltskonnaga töötab ja üksteist abistatakse.

Wõru Teataja nr. 84, 1. augustil 1933

P.S. Siia on meeldiv lisada, et tänavu Võru linna teenetemärgi saanud Peeter Saan on aktiivselt uurinud ja propageerinud Ed. Tamme loomingut ning jätkab tegevust sõjaväeorkestri juhina.

Wõru politseil kumminuiad

Laupäeval anti ka Wõru politseile kumminuiad tarvitusele, nagu see warem Tartu, Tallinna ja Petseri politseinikel oli.

Wõru Teataja nr. 87, 8. augustil 1933

Wõru orelile tehakse remont

Lähemal ajal algab Wõru kiriku orelil suurem ja põhjalikum remont. Päämiselt wajaawad remonti oreliwilede lõõtsad, mille nahad tulewad uuendada, sest oreli hääle puhas kõla olenebki nende kõlbulikkusest. Pääle selle wajaawad uuendamist ka oreli teised osad. Remondi asjus on pööratud wendade Kriisade poole, kes tuntud üldisemalt parimate orelimeistritena. Praegu töötawad Kriisad Paides säälse kiriku oreli ehitamisel.

Wõru Teataja nr. 88, 10. augustil 1933

P.S. Võru kiriku orel oli wendade Kriisade poolt ehitatud seitsmes orel ja valmis 1913. aastal, seega 20-aastase truu töö järel wajas orel remonti ja eks kõik need tööd tehti Võru linna 150. juubeli tähistamise ürituste tarvis.

Kull tapamaja lihunikul kallal

Eile hommikul kella 6 ajal nähti tapamaja õuel suurt kulli, kes kuulub kodulinnuna ühele wõrulasele. Kull lendas tapamaja õuel lihunik P-le kallale. Kulli pihta lasti kohaletulnute poolt, kuid lasud ei tabanud surmawalt. Haawatud kullile anti „arstiabi”. Omanik pole kullile, kes „tahtis liiga teha” lihunikule, weel järele tulnud.

Wõru Teataja nr. 89, 12. augustil 1933

Kodumaa riideäri Wõrru

2. septembril awab AS „Tekla” Wõrus Jüri tänav 5a endises Ottensoni kaupluses suurema riideäri. AS „Tekla” on suuremaid ja tuntumaid ärisid rahwa warustamisel kodumaa riidesaadustega, pannes rõhku kauba häädusele ja odawusele. AS „Tekla” Wõru harukaupluses müüakse samuti kodumaa saadusi, et sellega wõimaldada tööd kodumaa tööliste. Müük sünnib suurel ja wäikesel arwul. Kuna Wõrus seni puudus suurem kodumaa riideäri ja kuna „Tekla” on wastutawaks müüjaks ning ärijuhiks wilunud ja wastutulelik hr. Felix Berg, wõib juba nüüd arwata, et see äri leiab rohket poolehoidu.

Wõru Teataja nr. 96, 29. augustil 1933

P.S. AS „Tekla” oli kaks kauplust Tallinnas ning harukauplused Haapsalus, Kuressaares, Mustvees, Narvas, Petseris, Pärnus, Rakveres, Valgas, Viljandis ja Võrus.

Wõru kauplus asus umbes sel kohal, kus praegu on „Lõunalehe” toimetus, ja huvitav on märkida, et selles majas on ka hiljem olnud suur kangapood.

Vanu ajalehti sirvis Võrumaa muuseumi peavarahoidja Arthur Ruusmaa

AS „Tekla” Võru harupoe sisevaade 1936. aastal. Vasakult müüja Mati, juhataja Felix Berg (Pärg), müüja Vanda Väli, müüja Leonhard Orav, müüja Kurt Tanbaum ja kassapidaja Josman.

NÄITUSED

- Tatjana Kutsjuba digigraafika näitus „Nostalgia” Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi kogust trepigaleriis.
- Ühe maali näitus – Karl Pärsimägi „Lugeja roosa päevavarjuga” (1926) Võrumaa muuseumi kogust mõttetöas.
- Maalinäitus “Võru Katariina kirik 225” Võrumaa muuseumi kogust konverentsisaalis.
- „Rahvusmaastikud” – raamatunäitus lugemissaalis.
- Tallinna Ülikooli Eesti Pedagoogika Arhiivmuuseumi pannoonäitus “Johannes Käis” lugemissaalis.

ÜRITUSED

- 14. augustil kell 17 mälumängutund mõttetöas.
- 17. augustil kell 10–18 sünnipäevakohv lugemissaalis.
- 11. septembril kell 17 mälumängutund mõttetöas.
- 12. septembril kell 14 Nutiakadeemia konverentsisaalis.

LASTEOSAKONNA NÄITUSED

- 31. augustini on lasteosakonna Tähesaalis Vastseliina Gümnaasiumi õpilase Vanessa Victoria Pildi joonistuste näitus „Evolutsioon”.
- 31. augustini on lasteosakonna kojulaenutuse klaaskapis Edgar Valteri kujundatud pokuteemaliste trükiste näitus „Pokukalendri aastaring”.
- Septembris on lasteosakonna Tähesaalis Joosep Sepa maalinäitus.
- 12. septembril kell 13 – kirjanik Reeli Reinausi kohtumine lugemismängu „Laste-Raamatu-Suvi” osalejatega.

Saa nutikaks!

Ava **nutiakadeemia.ee** ja avasta, kui kerge on nutiseadmeid kasutada. Nõustajad aitavad Sind.

- NUTISEADMETE ABC
- EESTI E-TEENUSED JA NENDE KASUTAMINE
- IGAPÄEVAÄPID
- NUTITURVALISUS

Võrumaa keskraamatukogus

12. septembril 2018 kell 14.00-17.00

registreerimine: www.nutiakadeemia.ee

KOOSTÖÖS:

NÄITUSED

Yyhely Hälvin pakub loomingulist suppi

Augusti alguses avati Vana-Võromaa Kultuurikojas (Katariina allee 11) Põlvamaa juurtega kunstniku Yyhely Hälvini näitus „Ma kuklas tunnen”.

Näitusel laotuvad meie ette noore kunstniku (sünd. 1993) viimase paari aasta loometöö viljad, millest enamiku moodustab autorile südamelehedane ja põnev meedium – estampgraa-fika, kuid mitte ainult. Sügavtrükitehnikates loodud graafilised lehed jutustavad lugusid nagu väljarebitud raamatuleheküljed siit ja seal, jäädes omamoodi saladuslikuks, et mitte öelda isegi arusaamatuks, ja võludes meid oma kummalisusega. Autori eesmärk ongi jätta hulgaliselt tõlgendamisvõimalusi ja anda vaatajale vabadus luua oma peas isiklik lugu. Fantaasiamail-madest pärit elukad näitavad meile üht oma palet, aga tegelikult me ei tea, kes nad on. Õhku jääb küsimus, kas nad isegi seda teavad.

Otsides sellel näitusel vastust, kelleks autor loojana on kasvamas, leiame vastukaaluks nõtkete graafikale ka sellega dialoogi astuvad lõuendile vabalt voolama lastud tindijõed ja grafiidijooned. Autor pole lasknud end kammitseda vaid ühest meediumist või tehnikast. Lisaks eelnevale on võimalus vaadata Yyhely Hälvini kahte Eesti Kunstiakadeemia animatsiooni-osa-konnas režissöörina loodud animafilmi „Bouilabaisse” ja „Mina nagu linnukene...”

Näituse pealkiri „Ma kuklas tunnen” viitab noore autori eneseotsingutele, ka kõhklustele ja küsimustele loojana. Kuhu edasi? Miks luua? Milliseks ma tahan saada? Mida ma tahan, et teised minus näeksid? Need on küsimused, mis vahel kõigil meil peas keerlevad, saati siis looja ja kunstniku sees. Autor ütleb näituse kohta, et ta keetis kokku kena loomingulise supi, ja loodab samas, et see on ka pisut maitsev.

Näitus jääb avatuks 15. septembrini.

Yyhely Hälvin on lõpetanud Eesti Kunstiakadeemias animatsiooni bakalaureuseõppe *cum laude*. Tegeleb praegu aktiivselt estampgraafiga, meelisvaldkonnaks on sügavtrükitehnikad. Tegeldes oma isikliku unenäolise mütoloogia loomisega, kõnetab ta vaatajat lugudega, milles põimuvad sünge poeesia ja maalähedane hingus. Kunstniku koduleht ja CV: <https://yyhelyhalvin.weebly.com>

Lisainfo:
Jana Huul
jana@vorumuseum.ee

Fotokunstnik Marge Monko käsitleb vaba aega ja meelelahutust 1920–1930ndate Võrus

näha saab fotosid ja esemeid (pildil) muuseumi fondist, samuti tolaeagsetest ajalehtedest ja ajakirjadest pärit materjale. Muuseumi sissepääsu kohal võtab külastaja vastu neoonsilt, mille kujunduses on kunstnik kasutanud nii Võrumaa vapi kui ka *art deco* stiili elemente.

Spetsiaalselt juubeliaastaks ellu kutsutud EV100 kunsti programmi suurprojekt „Kunstnikud kogudes” viib kümme kunstnikku kokku kümne (väike)muuseumiga üle Eesti, et tõmmata tähelepanu kultuuripärandile ning pakkuda selle mõtestamiseks ja tänapäevaga sidumiseks uusi viise. Projekti käigus viibisid kunstnikud kuni kaks nädalat valitud muuseumi juures residentuuris, tutvudes selle ajaloo, kogude ja igapäevase toimimisega.

Jana Huul

EV100 kunsti programmi suurprojekti „Kunstnikud kogudes” kaheksanda näituse avamine – Marge Monko Vana-Võromaa Kultuurikojas!

Naer kuni pisarateni

20.08–16.12.2018

Avamine 20.08 kell 17. Avamisele järgneb vestlus kunstnikuga!

Rohkem infot näituse ja tulevaste ürituste kohta:
Maarin Ektermann, „Kunstnikud kogudes” projektijuht – tel 5552 0882

proloogkool.eu
Facebook: kunstnikud kogudes
#kunstnikudkogudes #ev100kunsti programm

20. augustil kell 17 avatakse Vana-Võromaa Kultuuri-kojas (Katariina allee 11) EV100 projekti raames foto-kunstnik Marge Monko näitus „Naer kuni pisarateni”.

Marge Monko koostatud täiendus muuseumi pü-siekspositsioonile käsitleb vaba aega ja meelelahutust Võrus 1920.–1930. aastatel. Pakkumaks alternatiivi rahvusromantilisele narratiivile, mida selle perioo-diga enamasti seostatakse, on kunstnik mõnevõrra spekulatiivselt asetanud Võru tolle aja kosmopoliitsete trendide konteksti. Ekspositsioon on jaotatud neljaks alateemaks: mood, meelelahutus, sport ja autod ning

VÕRU LINNA-GALERII

VÕRU LINNAGALERIIS

Liiva 13, 65609 Võru

kuni 25.08.2018

LIIA LEPIK –
isiknäitus „Loodu(se) mõistulood”

JAAN LUIK –
skulptuurid

EVESTUS ja EVESTUS –
kaksinäitus „Eluajal vabaks”

www.vorulinagalerii.ee

Galerii avatud E-R 15.00–19.00
Näituste külastamine on tasuta

AVATUD ATELJEE KUNSTISTUUDIO
12. HOOAJA KUNSTIKURSUSED

Asume Jüri tänav 26, Võru
Võtame vastu uusi õpilasi järgmistele kursustele

KERAAMIKAÕPE ALGAJATELE
Algus neljapäeval, 20. septembril kell 17.
Kuutasu 65 eurot, hinna sees on savi, glasuurid, põletus ja õpe.
Juhendab ikka tuntud headuses keraamik Aivar Rumvolt. Võtame vastu 10 õpilast.

ÕLIMAALIKURSUS ALGAJATELE JA EDASIJÕUDNUTELE
Algus teisipäeval, 18. septembril kell 17–19.30.
Kuutasu 60 eurot. Kaasa võtta oma värvid, pintsliid, lõuend ja vajadusel põll.
Molbertid on olemas. Kursus sisaldab 10 täistundi maaliõpet kuus.
Juhendaja Aivar Rumvolt. Võtame vastu 7 õpilast.

JOONISTAMIS- JA PASTELLIKURSUS ALGAJATELE JA EDASIJÕUDNUTELE
Algus esmaspäeval, 8. oktoobril kell 17–19.15, kursus kestab mai lõpuni.
Kuutasu 60 eurot, kõik vahendid ja materjalid hinna sees. Kursusel õpetatakse natuurist joonistama, kasutades erinevaid vahendeid (harilik pliiats, värviiline ja söepliiats, tintenpen ja pastell). Teeme ka segatehnikas töid ja abstraktseid kompositsioone. Igaüks saab valida endale soovi korral sobiva teema.
Juhendab Ruti Jõgi-Rumvolt. Võtame vastu 7 õpilast.

Kõigi kursustelaste töid näitame 12. Avatud Ateljee kursustelaste aastanäitusel Võru Linnagaleriis juunis.

Palume kindlasti registreeruda rutijogi@gmail.com või helistada küsimuste korral 508 7131 (Ruti).
Vaata juurde rutiavatudateljee.ee ja FB lehekülj www.facebook.com/MTUAvatudAteljeeKlubi

Vanavanemate päev

Me armastame Võrumaad

Võru Kandles 9. septembril 2018. a algusega kell 13.00

Toimub lustiline ühismäng huvitavate küsimuste, lõbusate ülesannete, tuntud laulude ja meeldivate üllatustega.

Tund aega varem avatud Hea Memme kohvik

Võrumaa Pensionäride Ühing
METSAVENNA TALU
JAANIRAOTU TALU
REHEPAPI TALU
LOHUVEERE TALU
KAAGEMÄE TALU
KATARIINA KOHVIK
H&K OÜ

Võrumaa Teataja

Õnnitleme juulikuu juubilare!

90	Leonhard Lillemets	75	Aime Junna
Mahta Tammsalu	Haljand Hallop	Helve Juppets	Ami Pill
Lehte Plaado	Arnold Pihho	Aime Tooding	Tiiu Onno
Robert-Kaabriel	80	Lia Olmre	Pärja Pöder
Kuslapuu	Tiiu Kilgast	Aadu Ploomipuu	Nadežda Bukrejeva
85	Taissia	Olev Rauba	Maret Helimets
Maria Paltsepp	Lahnovskaja	70	Priidu Aasa
Olga Purru		Ilona Koha	Mati Veski

Õnnitleme augustikuu juubilare!

95	80	75	70
Ellen Talv	Anna Taaler	Heli Pilt	Silva Tverdohleb
Nadezda Sauk	Maria Kütte	Eevi Toomjõe	Vilja Rebane
90	Zaiga Dobris	Marie Saro	Lea Sikk
Helju Räppo	Liidi Vislapuu	Lehte Kurvits	Leili Hainas
Aleksandra	Sale Kängsepp	Meeta Tomson	Eha Tolk
Veesmaa	Erna Kaljuste	Margarita Valli	Tõnu Haga
Liidia Allikvee	Sofiya Shavshina	Endla Hütsi	Raivo Anioott
85	Aleksis Pinnar	Kalju Ruusmäe	Arne Kais
Helju Lehiste		August Toom	Uno Vähi
Õie-Loreida Loos		Olev Viitkar	Madis Mürk
Nikolai Palgi		Peedu Eskla	Toivo Peterson
Henno Antsov			

* Septembrikuu juubilaridel, kes ei soovi äramärkimist ajalehes, palume sellest teada anda 1. septembriks tel 785 0914 ja/või sirje.randver@voru.ee.

* Võru linnas oli 1.08.2018 seisuga 12 148 elanikku, neist mehi 5476 ja naisi 6672.

SEPTEMBER STEDINGU KOHVIKUS

04 TEISIPÄEV / 19:00 / PILET 3€
VANA-VÕROMAA PÄRIMUSKOOL
Külas on Anna Hints.

07 REEDE / 20:00 / PILET 5€
VON DORPAT LIVE
Sümbioos eestikeelsest luulest ja valge mehe soulis.

18 TEISIPÄEV / 19:00 / TASUTA
LUULEÕHTU
Rooste/Sild/Riismaa

25 TEISIPÄEV / 19:00 / PILET 3€
VANA-VÕROMAA PÄRIMUSKOOL
Külas on Carmen Küngas.

26 KOLMAPÄEV / 20:00 / PILET 5€
VÕRU JAZZIKLUBI
EST-FRA Pop-Up Festivali raames toimub septembrikuine kontsert kolmapäeval! Esinevad kaks bändi - Colonia (FRA) ja Bad Habits Trio.

JAZZ KLUBI

f STEDINGUMAJA **📍 KREUTZWALDI 15, VÕRU**

VÖRUMAA SPORDILIIT

VÖRU SUUSAKLUBI

17. VÖRU ROLLER

ÜHISSTARTIDEST KLASSIKADISTANTSID

LAUPÄEV / **25. AUGUST** / 12:00
KESKUS **VÖRU SPORDIKESKUSE PARKLAS**

RING: **PETSERI-UUS-LIIVA-JÜRI-PETSERI** SULETAKSE SOOJENDUSEKS 11:00

EVIKO UUSARULL
2018 IV ETAPP

JUHEND / TÄPSEM INFO JA AJAKAVA **JOOKSVALT**
WWW.VORUMAASPOORDILIIT.EE

VÖRUMAA PIKAMAAJOOKSUDE SARI 2018

UMMAMUUDU LIINA ÜÜJUUSK

1. SEPTEMBER 2018

19.00 AVATAKSE VÕISTLUSKESKUS KATARIINA ALLEEL
20.00 MUDILASTE JOOKS
21.00 JOOKSJATE START
21.05 KÕNDIJATE START

PÕHIJOOKS 2 RINGI, LÜHIDISTANTS **1 RING** / RINGI PIKKUS CA 4,5 KM

SOODUSREGISTREERIMINE LÕPEB 31. AUGUSTIL KELL 23.59
WWW.VORUMAASPOORDILIIT.EE www.facebook.com/vorumaa.jooksusari

VÖRU FC HELIOS

Võru staadion

17.08 19:00 **Vändra JK Vaprus**

25.08 19:00 **Tallinna JK Legion**

30.08 18:30 **FC Nõmme United**

2.09 16:00 **Lasnamäe FC Ajax**

20.09 17:30 **Tartu JK Tammeka U21**

BORG KINNISVARA **NORD METALLIK** **Aigren** **EGOTAR GRUPP** **Võru Disainmöbel** **ROOP**

„Mu kodu nii lihtsalt“

20. AUGUSTIL
2018
kell 17
VÖRU
SPORDIKESKUSE
STAADIONIL

Pilet 5 €
Kui pikkust alla 100 cm TASUTA

LÕUNA-EESTI VÕIMLEMISPIDU
VÖRU-PÕLVA-VALGA 800 LIKUJAT

SHATÉ TK • RÜTMIKA • JJ STREET • Artjom Savitski

VÖRU SPORDIKESKUS
Eesti Kultuurkapitali Võrumaa Ekspertgrupp

Üritus on kõigile tasuta
Kohapeal on käimiskeppide laenutus

Eesti Reumaliit koostöös
Võrumaa Reumahaigete Ühinguga kutsub

19. KÄIMISPÄEV
26 augustil 2018, Tamula järve promenaadil
Vee tänav 4, Võru

12.00	Avamine
12.00-15.00	Tervisehõõrdmine
	Eesti Reumaliidu tutvustamine
	Võrumaa Reumahaigete Ühingu tutvustamine
12.10	Kepikõnni tehnika tutvustamine ja soojendusharjutused
12.35	1 ja 3 km start, käiakse Roosisaarel
14.00	Loeng, Jaagomäe keskkuses, Koidula 7
15.00	Kontsert
15.30	Lõpusõnad

Võrumaa Reumahaigete Ühingu **NOVARTIS** **Eesti Reumaliit** **Roche** **abbvie** **MSD** **eular**

22. augustil, kell 16.00 – 18.00

TALUTOIDU KARAVANI LAAT VÖRUS Võru Kesklinna Pargis

UMA MEKK **VÖRUMAA TALUPIDAIADE LIIT VTL** **EHTNE TALU TAIT** **EUROOPA LIIT** **EUROOPA Regionaalarengu Fond** **Eesti tuleviku heaks** **TALUST taludrikuni**

www.umamekk.ee

60. JAAN GUTMANNI NIMELINE VÖRU VÖRKPAALITURNIIR

KUTSUB KAASA ELAMA

7.-9. SEPTEMBRIL
VÖRU SPORDIHOONES

MÄNGUDE ALGUS
7. septembril kell 17
8. ja 9. septembril kell 11

KOHTUME PALLIPLATSIL!